

Dokument z posiedzenia

A8-0303/2016

18.10.2016

SPRAWOZDANIE

w sprawie planu działania UE przeciwko nielegalnemu handlowi dziką fauną i florą
(2016/2076(INI))

Komisja Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i
Bezpieczeństwa Żywności

Sprawozdawczyni: Catherine Bearder

SPIS TREŚCI

	Page
PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO	3
UZASADNIENIE	17
OPINIA KOMISJI ROZWOJU	19
OPINIA KOMISJI HANDLU MIĘDZYNARODOWEGO	26
OPINIA KOMISJI RYBOŁÓWSTWA	31
OPINIA KOMISJI PRAWNEJ	37
WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI PRZEDMIOTOWO WŁAŚCIWEJ	42

PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

w sprawie planu działania UE przeciwko nielegalnemu handlowi dziką fauną i florą (2016/2076(INI))

Parlament Europejski,

- uwzględniając komunikat Komisji zatytułowany „Plan działania UE przeciwko nielegalnemu handlowi dziką fauną i florą” (COM(2016) 87),
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 15 stycznia 2014 r. w sprawie przestępczości przeciwko dzikiej przyrodzie¹,
- uwzględniając Konwencję o międzynarodowym handlu dzikimi zwierzętami i roślinami gatunków zagrożonych wyginięciem (CITES) wdrożoną w UE rozporządzeniem Rady (WE) nr 338/97 w sprawie ochrony gatunków dzikiej fauny i flory w drodze regulacji handlu nimi oraz rozporządzeniem Komisji (WE) nr 865/2006 ustanawiającym szczegółowe przepisy wykonawcze do rozporządzenia Rady (WE) nr 338/97,
- uwzględniając decyzję Rady (UE) 2015/451 z dnia 6 marca 2015 r. w sprawie przystąpienia Unii Europejskiej do Konwencji o międzynarodowym handlu dzikimi zwierzętami i roślinami gatunków zagrożonych wyginięciem (CITES)²,
- uwzględniając Konwencję Narodów Zjednoczonych z 2003 r. przeciwko korupcji,
- uwzględniając Konwencję Narodów Zjednoczonych z 2000 r. przeciwko międzynarodowej przestępczości zorganizowanej,
- uwzględniając Konwencję o różnorodności biologicznej (CBD) oraz Konwencję o ochronie gatunków dzikiej fauny i flory europejskiej oraz ich siedlisk (konwencję berneńską),
- uwzględniając raport Biura Narodów Zjednoczonych ds. Narkotyków i Przestępczości (UNODC) z 2016 r. w sprawie przestępstw przeciwko dzikiej faunie i florze na świecie,
- uwzględniając rezolucję Zgromadzenia Ogólnego ONZ 69/314 z dnia 30 lipca 2015 r. w sprawie zwalczania nielegalnego handlu dziką fauną i florą,
- uwzględniając rezolucję Zgromadzenia ONZ ds. Ochrony Środowiska 2/14 w sprawie nielegalnego handlu dziką fauną i florą oraz pochodzącymi z niej produktami,
- uwzględniając oenzetowskie cele zrównoważonego rozwoju na lata 2015–2030,
- uwzględniając Międzynarodowe Konsorcjum ds. Zwalczania Przestępstw przeciwko Dzikiej Faunie i Florze (ICCWC) obejmujące CITES, Interpol, UNODC, Bank Światowy oraz Światową Organizację Celną,
- uwzględniając deklarację podpisaną w 2014 r. w Londynie na Konferencji w sprawie

¹ Teksty przyjęte, P7_TA(2014)0031.

² Dz.U. L 75 z 19.3.2015, s. 1.

nielegalnego handlu gatunkami dzikiej fauny i flory,

- uwzględniając deklarację z Pałacu Buckingham z 2016 r. w sprawie zapobiegania nielegalnemu handlowi dziką fauną i florą w sektorze transportu,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 995/2010 z dnia 20 października 2010 r. ustanawiające obowiązki podmiotów wprowadzających do obrotu drewno i produkty z drewna¹, a także sprawozdanie Komisji z 2016 r. z wdrażania tego rozporządzenia,
- uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 1005/2008 z dnia 29 września 2008 r. ustanawiające wspólnotowy system zapobiegania nielegalnym, nieraportowanym i nieuregulowanym połowom oraz ich powstrzymywania i eliminowania (połowy NNN)²,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 605/2013 z dnia 12 czerwca 2013 r. zmieniające rozporządzenie Rady (WE) nr 1185/2003 w sprawie obcinania płetw rekinom na pokładach statków³ oraz rozporządzenie Komisji (WE) nr 206/2009 z dnia 5 marca 2009 r.⁴, które umożliwia przywóz 20 kg produktów rybołówstwa na własny użytek,
- uwzględniając znaczenie Europejskiej Agencji Kontroli Rybołówstwa, ustanowionej rozporządzeniem Rady (WE) nr 768/2005, w zwalczaniu nielegalnych połowów i nielegalnej sprzedaży gatunków wodnych,
- uwzględniając dyrektywę 2008/99/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie ochrony środowiska poprzez prawo karne⁵,
- uwzględniając dyrektywę Rady 1999/22/WE z dnia 29 marca 1999 r. dotyczącą trzymania dzikich zwierząt w ogrodach zoologicznych⁶,
- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa⁷,
- uwzględniając dyrektywę Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory⁸,
- uwzględniając studium na temat przestępstw wobec dzikiej fauny i flory opublikowane w marcu 2016 r. przez departament tematyczny PE dla Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności,
- uwzględniając sieć Natura 2000, która obejmuje kluczowe obszary rozrodu i odpoczynku gatunków rzadkich i zagrożonych oraz niektóre naturalne typy siedlisk,

¹ Dz.U. L 295 z 12.11.2010, s. 23.

² Dz.U. L 286 z 29.10.2008, s. 1.

³ Dz.U. L 181 z 29.6.2013, s. 1.

⁴ Dz.U. L 77 z 24.3.2009, s. 1.

⁵ Dz.U. L 328 z 6.12.2008, s. 28.

⁶ Dz.U. L 94 z 9.4.1999, s. 24.

⁷ Dz.U. L 20 z 26.1.2010, s. 7.

⁸ Dz.U. L 206 z 22.7.1992, s. 7.

- które są chronione w sposób odrębny,
- uwzględniając sprawozdanie z projektu badawczego z 2014 r. dotyczącego działań UE w zakresie zwalczania przestępstw przeciwko środowisku (projektu EFFACE),
 - uwzględniając konkluzje Rady z dnia 12 lutego 2016 r. w sprawie zwalczania finansowania terroryzmu,
 - uwzględniając sprawozdanie sekretarza generalnego Komisji ONZ ds. Zapobiegania Przystępczości i Sądownictwa Karnego z dnia 4 marca 2003 r. pt. „Illicit trafficking in protected species of wild flora and fauna and illicit access to genetic resources” [Nielegalny handel chronionymi gatunkami dzikiej flory i fauny oraz nielegalny dostęp do zasobów genetycznych],
 - uwzględniając konkluzje Rady z dnia 20 czerwca 2016 r. w sprawie planu działania UE przeciwko nielegalnemu handlowi dziką fauną i florą,
 - uwzględniając ocenę z 2016 r. przeprowadzoną w trybie pilnym przez Program Narodów Zjednoczonych ds. Ochrony Środowiska (UNEP) i Interpol pt. „The Rise of Environmental Crime” [Wzrost przystępczości przeciwko środowisku naturalnemu],
 - uwzględniając art. 52 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności oraz opinie Komisji Rozwoju, Komisji Handlu Międzynarodowego, Komisji Rybołówstwa i Komisji Prawnej (A8-0303/2016),
- A. mając na uwadze, że nielegalny handel dziką fauną i florą jest formą międzynarodowej przystępczości zorganizowanej, której wartość szacuje się na ok. 20 mld EUR rocznie, że w ostatnich latach nastąpił wzrost tego procederu na całym świecie oraz że stał się on jedną z najpowszechniejszych i najbardziej lukratywnych form transgranicznej przystępczości zorganizowanej; mając na uwadze, że nielegalny handel dziką fauną i florą służy do finansowania innych form poważnej i zorganizowanej przystępczości oraz jest z nimi ściśle powiązany;
- B. mając na uwadze wielką skalę utraty różnorodności biologicznej na całym świecie, która stanowi szóstą falę masowego wymierania gatunków;
- C. mając na uwadze, że różnorodność biologiczna na świecie i usługi ekosystemowe są zagrożone ze względu na zmianę sposobu użytkowania gruntów, niezrównoważone wykorzystywanie zasobów naturalnych, zanieczyszczenie i zmianę klimatu; mając na uwadze w szczególności, że wiele zagrożonych gatunków stoi przed większymi niż kiedyś wyzwaniem wynikającymi z szybkiej urbanizacji, utraty siedlisk oraz nielegalnego handlu dziką fauną i florą;
- D. mając na uwadze, że nielegalny handel dziką fauną i florą wywiera poważny negatywny wpływ na różnorodność biologiczną, istniejące ekosystemy, naturalne dziedzictwo krajów pochodzenia, zasoby naturalne i ochronę gatunków;
- E. mając na uwadze, że nielegalny handel dziką fauną i florą jest poważnym i coraz

większym zagrożeniem dla światowego bezpieczeństwa, stabilności politycznej, rozwoju gospodarczego, lokalnych warunków życia i rządów prawa, w związku z czym domaga się strategicznego i skoordynowanego podejścia UE przy zaangażowaniu wszystkich zainteresowanych podmiotów;

- F. mając na uwadze, że powstrzymanie nielegalnego handlu zagrożonymi gatunkami zwierząt i roślin oraz produktami pochodnymi ma kluczowe znaczenie dla osiągnięcia celów zrównoważonego rozwoju ONZ;
- G. mając na uwadze, że CITES to znaczące porozumienie międzynarodowe obejmujące 35 000 gatunków zwierząt i roślin, które obowiązuje od 1975 r. i które podpisały 183 strony (w tym wszystkie państwa członkowskie UE, a od lipca 2015 r. – sama UE);
- H. mając na uwadze, że polityka handlowa i rozwojowa powinna sprzyjać między innymi poprawie przestrzegania praw człowieka, dobrostanu zwierząt i ochrony środowiska;
- I. mając na uwadze, że wymiana informacji na temat handlu dziką przyrodą w UE (EU-TWIX) zapewnia od 2005 r. monitorowanie nielegalnego handlu gatunkami dzikiej fauny i flory przez utworzenie baz danych dotyczących konfiskat oraz kanałów komunikacji między urzędnikami w państwach europejskich;
- J. mając na uwadze, że niedostatek informacji i zaangażowania politycznego to główne przeszkody utrudniające skuteczną walkę z nielegalnym handlem dziką fauną i florą;
- K. mając na uwadze, że w unijnej agendzie bezpieczeństwa na lata 2015–2020 określono przestępstwo przeciwko dzikiej przyrodzie jako formę zorganizowanej przestępczości, którą należy zwalczać na szczeblu UE, przewidując dalsze sankcje karne w UE w drodze przeglądu istniejących przepisów dotyczących przestępstw przeciwko środowisku;
- L. mając na uwadze, że przeprowadzona w maju 2015 r. operacja COBRA III była największą w historii skoordynowaną akcją egzekwowania prawa międzynarodowego wymierzoną w nielegalny handel zagrożonymi gatunkami i doprowadziła do zatrzymania 139 osób oraz do 247 konfiskat mienia, które obejmowały kość słoniową, rośliny lecznicze, rogi nosorożca, łuskowce, palisander, żółwie oraz wiele innych gatunków roślin i zwierząt;
- M. mając na uwadze, że popyt na nielegalne produkty z dzikiej fauny i flory na rynkach przeznaczenia promuje korupcję w łańcuchu dostaw nielegalnego handlu dziką przyrodą;
- N. mając na uwadze, że UE jest nie tylko istotnym rynkiem docelowym i szlakiem tranzytowym dla nielegalnego handlu dziką fauną i florą, ale też punktem źródłowym przemytu niektórych zagrożonych europejskich gatunków fauny i flory;
- O. mając na uwadze, że w przyjętej w kwietniu 2013 r. rezolucji, popartej 25 lipca 2013 r. przez Radę Ekonomiczną i Społeczną ONZ, Komisja ONZ ds. Zapobiegania Przestępczości i Wymiaru Sprawiedliwości zachęca „państwa członkowskie do uznania nielegalnego handlu chronionymi gatunkami dzikiej fauny i flory przy udziale grup przestępczych za poważne przestępstwo”, a tym samym zrównania go z handlem

ludźmi oraz handlem narkotykami;

Uwagi ogólne

1. z zadowoleniem przyjmuje plan działania Komisji przeciwko nielegalnemu handlowi dziką fauną i florą, w którym podkreślono potrzebę skoordynowanych działań na rzecz przeciwdziałania jego przyczynom, skutecznego wdrożenia i egzekwowania obowiązujących przepisów, a także zacieśnienia globalnej współpracy między krajami pochodzenia, tranzytu i przeznaczenia;
2. wzywa Komisję, państwa członkowskie, Europejską Służbę Działań Zewnętrznych oraz agencje unijne Europol i Eurojust do uznania, że przestępczość przeciwko dzikiej faunie i florze stanowi poważne i rosnące zagrożenie oraz do potraktowania tego problemu jako priorytetu politycznego; podkreśla potrzebę kompleksowych i skoordynowanych podejść w różnych obszarach polityki, w tym dotyczącej handlu, rozwoju, spraw granicznych, transportu i turystyki oraz sprawiedliwości i spraw wewnętrznych;
3. podkreśla, że zasadnicze znaczenie dla wdrażania planu działania ma określenie i przydzielenie odpowiednich zasobów ludzkich i finansowych; podkreśla potrzebę wyasygnowania odpowiednich zasobów finansowych w budżecie UE i w budżetach krajowych w celu zapewnienia skutecznej realizacji tego planu;
4. uznaje znaczenie planu działania, jednak podkreśla jego braki w odniesieniu do uwzględnienia gatunków wodnych;
5. domaga się pełnego i terminowego wdrożenia wszystkich elementów planu działania w celu odzwierciedlenia pilnej potrzeby powstrzymania nielegalnych praktyk niezgodnych z zasadami zrównoważonego rozwoju oraz zapobiegania dalszemu zanikaniu gatunków; wzywa Komisję do corocznego przekazywania Parlamentowi i Radzie na piśmie aktualnych informacji na temat wdrażania oraz do opracowania szczegółowego mechanizmu stałego monitorowania i oceny poczynionych postępów, w tym działań podejmowanych przez państwa członkowskie;
6. wzywa Komisję i państwa członkowskie do zapewnienia lepszej ochrony siedlisk gatunków docelowych oraz podkreśla, że należy zapewnić większą ochronę obszarów określonych jako wrażliwe ekosystemy morskie, obszary morskie o znaczeniu ekologicznym lub biologicznym oraz obszary sieci Natura 2000;
7. wzywa Komisję do ustanowienia specjalnego urzędu koordynatora ds. nielegalnego handlu dziką fauną i florą na wzór modelu wykorzystanego przy zwalczaniu handlu ludźmi w celu zapewnienia połączonych działań różnych służb Komisji i państw członkowskich;
8. przypomina Komisji, że wiele gatunków wodnych jest również zagrożonych wyginięciem, co wywrze niekorzystny wpływ na zrównoważony charakter wielu ekosystemów;
9. wzywa Komisję i państwa członkowskie do dalszego prowadzenia badań naukowych nad technologicznym dostosowaniem narzędzi połowowych w celu unikania przyłowu, biorąc pod uwagę fakt, że szereg gatunków, w tym żółwi, jest zagrożonych zarówno

przez przyłów, jak i nielegalny handel dziką fauną;

Zapobieganie nielegalnemu handlowi dziką fauną i florą oraz przeciwdziałanie jego przyczynom

10. apeluje do UE, państw trzecich, zainteresowanych stron i społeczeństwa obywatelskiego o ukierunkowane i skoordynowane kampanie informacyjne mające na celu zmniejszenie popytu związanego z nielegalnym handlem produktami z dzikiej fauny i flory za pośrednictwem rzeczywistej i trwałej zmiany zachowań indywidualnych i zbiorowych; uznaje rolę, jaką organizacje społeczeństwa obywatelskiego mogą odgrywać we wspieraniu planu działania;
11. wzywa UE do wspierania inicjatyw promujących rozwój alternatywnych i zrównoważonych źródeł utrzymania dla społeczności wiejskich żyjących blisko dzikiej fauny i flory, w celu zwiększenia lokalnych korzyści ze stosowania środków ochronnych, zminimalizowania konfliktów między ludźmi a dziką przyrodą oraz propagowania dzikiej przyrody jako cennego źródła dochodów społeczności; uważa, że takie inicjatywy, o ile są podejmowane w porozumieniu z zainteresowanymi społecznościami, zwiększą wsparcie przeznaczane na ochronę oraz zrównoważone gospodarowanie dzikimi populacjami i ich siedliskami;
12. podkreśla, że ochrona dzikiej przyrody musi być kluczowym elementem strategii UE na rzecz zmniejszenia ubóstwa w skali globalnej, i apeluje o włączenie działań, które umożliwiają społecznościom lokalnym czerpanie bezpośrednich korzyści z zaangażowania w ochronę dzikiej fauny i flory, do różnych umów o współpracy negocjowanych z państwami trzecimi;
13. przypomina Komisji, że nielegalny handel gatunkami wodnymi wywiera też wpływ na rozwój gospodarczy społeczności obszarów przybrzeżnych i zdatność środowiskową naszych wód;
14. wzywa UE, by w trybie pilnym zajęła się problemem korupcji i braków w międzynarodowych środkach z zakresu zarządzania w całym łańcuchu nielegalnego handlu dziką fauną i florą; wzywa UE i jej państwa członkowskie do współpracy z krajami partnerskimi w ramach Konwencji Narodów Zjednoczonych przeciwko korupcji i innych forów na rzecz zwalczania tego problemu na rynkach pochodzenia, tranzytu i przeznaczenia; wzywa państwa członkowskie do pełnego przestrzegania i skutecznego wdrażania przepisów tej konwencji; z zadowoleniem przyjmuje międzynarodowe zobowiązanie do zwalczania korupcji na mocy art. 10 rezolucji Zgromadzenia Ogólnego ONZ nr 69/314 z lipca 2015 r.;
15. dostrzega potrzebę dostarczenia państwom pochodzenia, tranzytu i przeznaczenia pomocy, wytycznych i szkoleń w odniesieniu do dochodzenia, egzekwowania przepisów i postępowań sądowych na szczeblu lokalnym, regionalnym i krajowym; podkreśla potrzebę skutecznego skoordynowania tych działań z wszystkimi zaangażowanymi w nie agencjami; wzywa UE do wspierania wymiany najlepszych praktyk oraz do umożliwiania w razie potrzeby udostępniania sprzętu specjalistycznego i wiedzy fachowej;
16. odnotowuje konkluzje Rady z dnia 20 czerwca 2016 r. w sprawie planu działania UE

przeciwko nielegalnemu handlowi dziką fauną i florą, uznając, że przestępstwa przeciwko dzikiej przyrodzie stanowią poważne i coraz większe zagrożenie dla różnorodności biologicznej i środowiska, a także dla bezpieczeństwa światowego, rządów prawa, praw człowieka i zrównoważonego rozwoju; wyraża głębokie ubolewanie z powodu braku jasnych zobowiązań państw członkowskich; podkreśla decydującą rolę państw członkowskich w pełnym i spójnym wdrażaniu planu działania na szczeblu krajowym oraz w realizacji celów w nim wyznaczonych;

17. wzywa rządy krajów dostarczających do: (i) podniesienia poziomu praworządności i stworzenia skutecznych metod odstraszenia przez wzmocnienie procedur w zakresie prowadzenia dochodzeń, ścigania przestępstw i wydawania wyroków; (ii) ustanowienia bardziej rygorystycznych przepisów uznających nielegalny handel dziką fauną i florą za „poważne przestępstwo” zasługujące na takie samo traktowanie i mające taką samą wagę jak inne formy transgranicznej przestępczości zorganizowanej; (iii) przydzielenia większej ilości zasobów na potrzeby walki z przestępstwami przeciwko dzikiej przyrodzie, zwłaszcza w celu lepszego egzekwowania prawa dotyczącego dzikiej fauny i flory, kontroli handlowych, monitorowania oraz wykrywania i konfiskowania przez służby celne; (iv) zobowiązania się do prowadzenia polityki „zerowej tolerancji” wobec korupcji;

Poprawa skuteczności wdrażania i egzekwowania przepisów

18. wzywa państwa członkowskie do opracowania planów działania dotyczących nielegalnego handlu dziką fauną i florą określających szczegółowo strategię egzekwowania przepisów oraz kary, a także do publikowania i wymiany informacji dotyczących konfiskat i aresztowań w związku z przestępstwami przeciwko dzikiej przyrodzie w celu zapewnienia spójności i zharmonizowanych podejść między państwami członkowskimi; popiera stworzenie mechanizmu służącego regularnemu przekazywaniu Komisji aktualnych danych i informacji o konfiskatach i aresztowaniach w państwach członkowskich oraz propagowaniu wymiany najlepszych praktyk;
19. podkreśla znaczenie pełnego wdrożenia i egzekwowania unijnych rozporządzeń dotyczących dzikiej fauny i flory;
20. proponuje, aby kary za nielegalny handel dziką fauną i florą – zwłaszcza na obszarach z wrażliwymi ekosystemami morskimi lub na obszarach sieci Natura 2000 – były wystarczająco surowe, by odstraszyć potencjalnych przestępców;
21. wzywa państwa członkowskie do dopilnowania, by organy ścigania, prokuratury i krajowe organy sądownicze dysponowały niezbędnymi środkami finansowymi i zasobami kadrowymi, a także odpowiednią wiedzą fachową, umożliwiającymi im walkę z przestępczością przeciwko dzikiej faunie i florze; usilnie zachęca Komisję i państwa członkowskie do intensywniejszych działań szkoleniowych i informacyjnych skierowanych do wszystkich odpowiednich agencji i instytucji;
22. pochwała wysiłki Europejskiej Sieci Wdrażania i Egzekwowania Prawa Ochrony Środowiska (IMPEL), Europejskiej Sieci Organów Ścigania w dziedzinie Środowiska (ENPE), Europejskiego Forum Sędziów w dziedzinie Ochrony Środowiska (EUFJE) oraz sieci funkcjonariuszy policji zajmujących się zwalczaniem przestępstw przeciwko środowisku (EnviCrimeNet);

23. odnotowuje włączenie nielegalnego handlu dziką fauną i florą do unijnej agendy bezpieczeństwa na lata 2015–2020, w której uznano, że nielegalny handel gatunkami dzikiej fauny i flory zagraża różnorodności biologicznej w regionach pochodzenia, zrównoważonemu rozwojowi i stabilności regionalnej;
24. sugeruje, by państwa członkowskie inwestowały wpływy z grzywien nakładanych za nielegalny handel w ochronę i zachowanie dzikiej fauny i flory;
25. domaga się zdecydowanej zmiany w zakresie zbierania informacji, stanowienia prawa i jego egzekwowania oraz walki z korupcją w odniesieniu do nielegalnego handlu dziką fauną i florą w państwach członkowskich UE oraz w innych krajach przeznaczenia i tranzytu; w związku z tym wzywa Komisję do poświęcenia szczególnej uwagi tym aspektom administracyjnym oraz związanym z kontrolą egzekwowania międzynarodowych norm dotyczących nielegalnego handlu dziką fauną i florą;
26. podkreśla, że harmonizacja strategii politycznych i ram prawnych w odniesieniu do przestępstw przeciwko dzikiej przyrodzie jest szczególnie ważna, gdyż pomaga unikać „migracji” siatek przestępczych zajmujących się tego rodzaju działalnością;
27. podkreśla potrzebę lepszej współpracy między właściwymi agencjami oraz sprawnej i terminowej wymiany danych między organami odpowiedzialnymi za wdrażanie i egzekwowanie na szczeblu krajowym i unijnym; wzywa do utworzenia strategicznych sieci egzekwowania przepisów na szczeblu UE i państw członkowskich w celu ułatwienia i poprawy takiej współpracy; wzywa wszystkie państwa członkowskie do utworzenia jednostek ds. przestępczości przeciwko dzikiej faunie i florze w celu ułatwienia wdrażania w różnych agencjach;
28. wzywa państwa członkowskie do stałego dostarczania Europolowi istotnych informacji i danych wywiadowczych; wzywa Europol do uwzględnienia problemu przestępstw przeciwko dzikiej faunie i florze w następnej ocenie zagrożenia poważną i zorganizowaną przestępczością (SOCTA); wzywa do stworzenia w Europolu specjalnej jednostki ds. przestępczości przeciwko dzikiej florze i faunie, która będzie dysponowała międzynarodowymi uprawnieniami i obowiązkami, dostatecznymi zasobami finansowymi i kadrowymi w celu scentralizowanego gromadzenia i analizowania informacji oraz koordynowania strategii egzekwowania prawa i dochodzeń;
29. wzywa Komisję do promowania systemu EU-TWIX jako sprawdzonego i dobrze działającego narzędzia umożliwiającego wymianę danych i informacji między państwami członkowskimi oraz do zapewnienia długoterminowego wkładu finansowego w ten system; uważa, że organizacje społeczeństwa obywatelskiego mogą odegrać istotną rolę w egzekwowaniu monitorowania i sprawozdawczości w zakresie przestępstw przeciwko dzikiej przyrodzie; apeluje o dalszą współpracę między UE i państwami członkowskimi w celu wspierania takich wysiłków organizacji pozarządowych;
30. odnotowuje powiązania między przestępczością przeciwko dzikiej faunie i florze a innymi formami przestępczości zorganizowanej, m.in. praniem pieniędzy oraz finansowaniem bojówek i grup terrorystycznych, i uznaje współpracę międzynarodową w dziedzinie walki z nielegalnymi przepływami finansowymi za priorytet; wzywa UE i państwa członkowskie do wykorzystania wszystkich odpowiednich instrumentów, w

tym współpracy z sektorem finansowym, oraz do monitorowania i prowadzenia badań nad skutkami nowych produktów i praktyk finansowych stosowanych w tej działalności;

31. wzywa państwa członkowskie do pełnego wdrożenia przepisów dyrektywy 2008/99/WE w sprawie ochrony środowiska poprzez prawo karne oraz do ustalenia odpowiednich poziomów sankcji za przestępstwa przeciwko dzikiej faunie i florze; wyraża zaniepokojenie, że niektóre państwa członkowskie jak dotąd nie wdrożyły w pełni ww. dyrektywy, i wzywa Komisję do oceny wdrożenia w poszczególnych państwach członkowskich, zwłaszcza w odniesieniu do kar, oraz do zapewnienia wytycznych; wzywa Komisję do przeglądu dyrektywy 2008/99/WE, w szczególności pod kątem jej skuteczności w walce z przestępstwami przeciwko dzikiej faunie i florze, w ramach czasowych określonych w unijnej agendzie bezpieczeństwa oraz do przedłożenia w razie potrzeby wniosku dotyczącego jej zmiany; wzywa Komisję, by podjęła kroki zmierzające do określenia i wdrożenia wspólnych norm minimalnych odnoszących się do definiowania przestępstw oraz kar związanych z nielegalnym handlem dziką fauną i florą, zgodnie z art. 83 ust. 1 TFUE dotyczącym szczególnie poważnej przestępczości o wymiarze transgranicznym;
32. uważa, że należy bardziej uwypuklić wymiar celny planu działania zarówno w odniesieniu do współpracy z krajami partnerskimi, jak i do lepszego i skuteczniejszego wdrażania w Unii; oczekuje w związku z tym na przegląd wdrożenia i egzekwowania obowiązujących ram prawnych UE, który ma zostać przeprowadzony przez Komisję w 2016 r., i domaga się, aby zawierał on ocenę procedur celnych;
33. wzywa państwa członkowskie do skutecznego wdrożenia i przestrzegania Konwencji Narodów Zjednoczonych przeciwko międzynarodowej przestępczości zorganizowanej, będącej podstawą międzynarodowych działań i wzajemnej pomocy prawnej oraz kluczowym krokiem ku wypracowaniu wspólnego skoordynowanego podejścia do zwalczania przestępstw przeciwko dzikiej przyrodzie; w związku z tym wyraża głębokie ubolewanie, że jedenaście państw członkowskich nie wdrożyło dotychczas tej konwencji; wzywa te państwa członkowskie do jak najszybszego wdrożenia konwencji;
34. uważa, że działania zapobiegające przestępstwom przeciwko dzikiej przyrodzie wymagają konsekwentnych, skutecznych i odstrasżających sankcji karnych; wzywa państwa członkowskie do uznania nielegalnego handlu dziką fauną i florą za poważne przestępstwo zgodnie z art. 2 lit. b) Konwencji Narodów Zjednoczonych przeciwko międzynarodowej przestępczości zorganizowanej;
35. uznaje, że organy sądowe i prokuratorzy w państwach członkowskich potrzebują wytycznych dotyczących ścigania i nakładania kar, a urzędnicy celni i urzędnicy organów ścigania na punktach wejścia do UE – szkoleń; uważa, że takie inicjatywy UNEP jak światowy program dla sędziów (Global Judges Programme) oraz partnerstwo na rzecz zielonej inicjatywy celnej są wzorami do naśladowania;
36. wzywa Komisję, odpowiednie agencje UE i państwa członkowskie do uznania skali nielegalnego handlu dziką fauną i florą w internecie oraz do budowania potencjału w ramach jednostek ds. przestępstw przeciwko środowisku i jednostek celnych, koordynacji z jednostkami ds. cyberprzestępczości oraz współpracy z organizacjami społeczeństwa obywatelskiego, aby umożliwić korzystanie z pomocy transgranicznych

jednostek specjalizujących się w cyberprzestępczości;

37. wzywa państwa członkowskie i Komisję do współpracy z operatorami platform mediów społecznościowych, wyszukiwarek i platform handlu elektronicznego w związku z problemem nielegalnego handlu dziką fauną i florą w internecie; wzywa państwa członkowskie i Komisję do wzmocnienia środków kontroli oraz do opracowania strategii zwalczania potencjalnie nielegalnej działalności w internecie; w tym kontekście wzywa Komisję do opracowania wytycznych dotyczących sposobów radzenia sobie z problemem przestępstw internetowych przeciwko dzikiej faunie i florze na szczeblu UE;
38. wzywa organy ścigania UE i państw członkowskich do określenia i monitorowania wzorów innych form poważnej i zorganizowanej przestępczości, takich jak handel ludźmi, w celu wsparcia działań prewencyjnych i badania nieprawidłowości w łańcuchu dostaw przy zwalczaniu nielegalnego handlu dziką fauną i florą, na przykład podejrzanych przesyłek i transakcji finansowych;
39. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że UE wzięła udział w COP17 po raz pierwszy jako strona CITES, a ponadto pochwała, że UE i państwa członkowskie wykazują zdecydowane zaangażowanie w sprawy dotyczące tej konwencji oraz zapewniają jej znaczne wsparcie finansowe;
40. pochwała proces przeglądu eksperckiego UNEP, którego celem jest określenie powszechnie uznawanej definicji przestępstwa przeciwko środowisku; zauważa w tym względzie, że granice prawne między różnymi rodzajami przestępstw przeciwko środowisku są niekiedy niejasne, co może ograniczać możliwości skutecznego ścigania i karania;

Wzmocnienie globalnego partnerstwa

41. wzywa Komisję i państwa członkowskie do intensywniejszego dialogu i współpracy z krajami pochodzenia, tranzytu i przeznaczenia w łańcuchu nielegalnego handlu dziką fauną i florą, a także do dostarczania im pomocy technicznej i gospodarczej oraz wsparcia dyplomatycznego; uważa, że UE musi podejmować na szczeblu międzynarodowym działania mające na celu wspieranie państw trzecich w walce z nielegalnym handlem dziką fauną i florą oraz przyczyniać się do dalszego rozwoju niezbędnych ram prawnych za pośrednictwem umów dwu- i wielostronnych;
42. podkreśla, że szerząca się korupcja, słabość instytucjonalna, erozja państwa, niegospodarność i niskie kary za przestępstwa przeciwko dzikiej przyrodzie stanowią główne wyzwania, którym należy stawić czoła, aby skutecznie zwalczać transgraniczny handel dziką fauną i florą; wzywa UE, by wspierała kraje rozwijające się w ich wysiłkach na rzecz ograniczenia zachęt do kłusownictwa przez zwiększenie możliwości ekonomicznych oraz promowanie dobrego sprawowania władzy i praworządności;
43. wzywa instytucje UE, państwa członkowskie i wszystkie zainteresowane państwa do bardziej systematycznego badania powiązań między nielegalnym handlem dziką fauną i florą a konfliktami regionalnymi i terroryzmem;
44. wzywa Komisję i państwa członkowskie do ustanowienia funduszu powierniczego lub

podobnego porozumienia prawnego na mocy art. 187 zmienionego rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do budżetu ogólnego Unii w celu zabezpieczenia obszarów chronionych, a także zwalczania nielegalnego handlu dziką fauną i florą oraz kłusownictwa w ramach planu działania przeciwko nielegalnemu handlowi dziką fauną i florą;

45. wzywa UE do modernizacji wsparcia finansowo-technicznego zapewnianego w ramach Instrumentu Finansowania Współpracy na rzecz Rozwoju i Europejskiego Funduszu Rozwoju (EFR), którego celem jest pomoc krajom rozwijającym się we wdrażaniu krajowych regulacji dotyczących dzikiej przyrody zgodnie z zaleceniami CITES, zwłaszcza krajom, które nie dysponują wystarczającymi zasobami, aby móc egzekwować przepisy i ścigać przemytników;
46. wzywa Komisję, aby rozważyła finansowanie w ramach Instrumentu Partnerstwa inicjatyw mających na celu ograniczenie popytu na nielegalne produkty z dzikiej fauny i flory na kluczowych rynkach zgodnie z priorytetem 1 planu działania; podkreśla, że udział społeczeństwa obywatelskiego w strukturach monitorowania na podstawie rozdziałów dotyczących handlu i zrównoważonego rozwoju w umowach handlowych zawieranych przez UE może odgrywać istotną rolę w tym zakresie;
47. podkreśla, jak ważne jest, aby w ramach partnerstwa strategicznego UE-Chiny zająć się drażliwą kwestią rosnącego popytu na produkty z dzikiej fauny i flory, np. z kości słoniowej, rogu nosorożca i kości tygrysich, gdyż popyt ten stwarza realne zagrożenie dla ochrony tych gatunków i ogólnie dla różnorodności biologicznej;
48. wzywa Komisję do włączania obowiązkowych i możliwych do wyegzekwowania rozdziałów dotyczących zrównoważonego rozwoju do wszystkich umów i negocjacji handlowych UE, ze szczególnym uwzględnieniem powstrzymania nielegalnego handlu dziką fauną i florą we wszystkich sektorach gospodarki, a ponadto apeluje do Komisji o włączanie analiz tych przepisów do swoich sprawozdań z realizacji; wzywa Komisję do położenia większego nacisku na wdrażanie CITES i środków zapobiegających przestępczości przeciwko dzikiej przyrodzie w ramach systemu GSP+;
49. zauważa, że korupcja jest jednym z głównych czynników, które umożliwiają nielegalny handel dziką fauną i florą oraz nielegalnymi produktami z dzikiej fauny i flory, a także sprzyjają temu procederowi; z zadowoleniem przyjmuje zobowiązanie podjęte w strategii Komisji pt. „Handel z korzyścią dla wszystkich”, aby we wszystkich przyszłych umowach handlowych umieszczać ambitne przepisy antykorupcyjne w celu przeciwdziałania bezpośrednim i pośrednim skutkom korupcji oraz nielegalnego handlu dziką fauną i florą; w związku z tym wzywa Komisję do poświęcenia najwyższej uwagi aspektom administracyjnym oraz związanym z kontrolą stosowania norm międzynarodowych handlu dziką fauną i florą;
50. wzywa UE, aby zbadała w ramach WTO, w jaki sposób globalne systemy handlu i ochrony środowiska mogą się wzajemnie lepiej wspierać, zwłaszcza w związku z bieżącymi pracami nad wzmocnieniem spójności między WTO a wielostronnymi umowami środowiskowymi, a także w świetle umowy o ułatwieniach w handlu, która otwiera nowe możliwości współpracy między urzędnikami zajmującymi się cłami, dziką fauną i florą oraz handlem, szczególnie w krajach rozwijających się; uważa, że należy zbadać dodatkowe możliwości współpracy między WTO a CITES, zwłaszcza

pod względem zapewniania pomocy technicznej urzędnikom z krajów rozwijających się oraz budowania ich zdolności w odniesieniu do kwestii handlowych i środowiskowych;

51. podkreśla kluczową rolę współpracy międzynarodowej organizacji w łańcuchu egzekwowania prawa; wzywa UE i państwa członkowskie do dalszego wspierania Międzynarodowego Konsorcjum ds. Zwalczenia Przepęstw przeciwko Dzikiej Faunie i Florze (ICCWC); z zadowoleniem przyjmuje wszelkie zwiększenie tego wsparcia, w tym zapewnienie środków finansowych i wiedzy fachowej, aby ułatwić budowanie zdolności, promować wymianę informacji i danych wywiadowczych oraz wspieranie egzekwowania i przestrzegania przepisów; wzywa Komisję do wykorzystania wskaźników ICCWC do oceny skuteczności wsparcia finansowego UE przekazywanego państwom trzecim na walkę z nielegalnym handlem dziką fauną i florą, a także do ułatwienia jednolitej i wiarygodnej oceny finansowania rozwoju;
52. z zadowoleniem przyjmuje takie międzynarodowe operacje ścigania jak akcja COBRA III, która doprowadziła do konfiskaty produktów pochodzących z nielegalnego handlu dziką fauną i florą oraz zatrzymania handlarzy, a także zwróciła uwagę opinii publicznej na fakt, że nielegalny handel dziką fauną i florą jest poważną przestępczością zorganizowaną;
53. wzywa państwa członkowskie do zwiększenia budżetu CITES, aby organizacja mogła rozszerzyć działania monitorujące i oznaczanie gatunków; w tym względzie wyraża ubolewanie, że w latach 1992–2015 sześć państw członkowskich wciąż nie uregulowało płatności na rzecz CITES;
54. z zadowoleniem przyjmuje również fakt, że plan działania UE w ogromnym stopniu przyczynia się do osiągnięcia celów zrównoważonego rozwoju określonych w programie działań na rzecz zrównoważonego rozwoju do roku 2030, który został uzgodniony przez szefów państw na szczycie ONZ we wrześniu 2015 r.;

UE jako rynek przeznaczenia, miejsce pochodzenia i punkt tranzytowy

55. zauważa, że CITES, rozporządzenie UE w sprawie drewna oraz ramy regulacyjne UE dotyczące połowów NNN są ważnymi narzędziami regulowania międzynarodowego handlu dziką fauną i florą; wyraża jednak zaniepokojenie z powodu braku ich właściwego wdrażania i egzekwowania oraz wzywa państwa członkowskie do zwiększenia wspólnych i skoordynowanych wysiłków na rzecz zapewnienia skutecznego wdrażania; wyraża ponadto zaniepokojenie z powodu luk w obecnych ramach regulacyjnych w odniesieniu do gatunków i podmiotów; wzywa zatem UE do przeglądu istniejących ram prawnych, aby uzupełnić je o zakaz udostępniania i wprowadzania do obrotu, transportu, nabywania i posiadania dzikiej fauny i flory nielegalnie pozyskanej w państwach trzecich; uważa, że takie przepisy mogłyby ujednolicić obowiązujące ramy prawne UE i że ich oddziaływanie na szczeblu międzynarodowym mogłoby odegrać kluczową rolę w ograniczaniu nielegalnego handlu dziką fauną i florą na świecie; w tym kontekście podkreśla, że takie przepisy muszą zapewnić pełną przejrzystość w odniesieniu do wszelkich zakazów handlu gatunkami, jeżeli jest on uznawany za nielegalny w państwie trzecim, aby dać pewność prawa osobom prowadzącym legalną działalność handlową;
56. podkreśla, że polowania w celu pozyskania trofeów myśliwskich przyczyniły się do

powszechnego zanikania populacji gatunków zagrożonych wymienionych w załącznikach I i II do konwencji CITES, i wzywa Komisję oraz państwa członkowskie do przyjęcia podejścia ostrożnościowego do przywozu trofeów myśliwskich z gatunków chronionych na mocy unijnych rozporządzeń w sprawie handlu gatunkami dzikiej fauny i flory, do wspierania dalszego wzmocnienia unijnych przepisów regulujących przywóz trofeów myśliwskich do państw członkowskich UE oraz wprowadzenia wymogu pozwoleń na przywóz trofeów z wszystkich gatunków wymienionych w załączniku B do rozporządzenia (WE) nr 338/97;

57. pochwała deklarację z Pałacu Buckingham z 2016 r., w której sygnatariusze reprezentujący linie lotnicze, firmy spedycyjne, operatorów portów, agencje celne, organizacje międzyrządowe i organizacje charytatywne zajmujące się ochroną przyrody zobowiązali się do podnoszenia standardów w sektorze transportu, ze szczególnym uwzględnieniem wymiany informacji, szkoleń pracowników, usprawnień technologicznych i współdzielenia zasobów wśród przedsiębiorstw i organizacji na całym świecie; wzywa wszystkie strony do pełnego wdrożenia zobowiązań tej deklaracji; zachęca państwa członkowskie do propagowania dobrowolnych zobowiązań na wzór deklaracji z Pałacu Buckingham w innych obszarach, zwłaszcza w sektorze finansów i handlu elektronicznego;
58. apeluje o wprowadzenie na szczeblu europejskim całkowitego i natychmiastowego zakazu handlu kością słoniową, w tym „przedkonwencyjnymi” okazami kości słoniowej i rogów nosorożców, ich wywozu lub ponownego wywozu na i poza terytorium UE; apeluje o wdrożenie mechanizmu służącego ocenie konieczności wprowadzenia podobnych środków ograniczających w odniesieniu do innych gatunków zagrożonych wyginięciem;
59. zauważa, że uregulowania UE mające na celu zapobieganie połowom NNN, odstraszenie od nich i ich eliminowanie wywarły pewien wpływ, ale zaznacza, że należy poprawić ich wdrażanie, aby nie dopuścić do wprowadzania ryb z nielegalnych połowów na rynek europejski; proponuje, aby państwa członkowskie UE zapewniły większą spójność i skuteczność w kontrolowaniu dokumentów połowowych (świadectw połowowych) oraz ładunków (zwłaszcza z krajów uznawanych za kraje wysokiego ryzyka), aby zagwarantować legalność połowów;
60. podkreśla znaczenie angażowania sektora prywatnego w walkę z nielegalnym handlem dziką fauną i florą za pomocą samoregulacji oraz społecznej odpowiedzialności biznesu; uważa, że identyfikowalność w całym łańcuchu dostaw jest niezwykle istotna dla legalnego i zrównoważonego handlu o charakterze komercyjnym lub niekomercyjnym; podkreśla potrzebę współpracy i koordynacji na szczeblu międzynarodowym, jak również pomiędzy sektorem publicznym i prywatnym, a ponadto wzywa UE do wzmocnienia istniejących instrumentów kontroli, w tym wykorzystania mechanizmów identyfikowalności; uważa, że sektor transportu powinien odgrywać centralną rolę, na przykład dzięki wprowadzaniu systemu wczesnego ostrzegania i wykrywania; zwraca uwagę na istotną rolę, jaką mogą przy tym odegrać partnerstwa publiczno-prywatne;
61. wzywa państwa członkowskie, by oprócz kontroli granicznych wymaganych na mocy rozporządzenia (WE) nr 338/97 zagwarantowały wykonanie rozporządzenia na

poziomie krajowym przez regularne kontrole handlowców i właścicieli zezwoleń, w tym sklepów zoologicznych, hodowców, ośrodków badań naukowych i szkółek, jak również monitorowanie takich sektorów jak moda, sztuka, medycyna i catering, w których mogą być wykorzystywane części roślin i zwierząt pochodzących z nielegalnego handlu;

62. wzywa państwa członkowskie do zapewnienia natychmiastowych konfiskat wszelkich przejętych okazów oraz do opieki nad przejętymi lub skonfiskowanymi żywymi okazami oraz ich przywracania do naturalnych siedlisk w centrach ratunkowych dostosowanych do potrzeb poszczególnych gatunków; wzywa Komisję do zapewnienia wytycznych w celu dopilnowania, by wszystkie centra ratowania dzikiej fauny wykorzystywane przez państwa członkowskie miały odpowiedni standard; ponadto wzywa UE i państwa członkowskie do zapewnienia tym ośrodkom właściwego finansowania;
63. wzywa państwa członkowskie do przyjęcia krajowych planów postępowania z żywymi skonfiskowanymi okazami zgodnie z załącznikiem 3 do rezolucji przyjętej na konferencji CITES 10.7 (Rev. CoP15); podkreśla, że państwa członkowskie powinny zgłaszać wszystkie skonfiskowane żywe okazy do bazy EU-TWIX oraz że należy publikować ogólne sprawozdania podsumowujące, a ponadto że państwa członkowskie powinny zapewnić urzędnikom odpowiedzialnym za egzekwowanie prawa szkolenia z zakresu dobrostanu i bezpieczeństwa w ramach postępowania z żywymi zwierzętami; wzywa UE i państwa członkowskie do przeznaczenia odpowiedniego wsparcia finansowego dla centrów ratowania dzikiej fauny;
64. wzywa państwa członkowskie do rozważenia systemów „pozytywnej listy” gatunków, w ramach których gatunki egzotyczne byłyby oceniane obiektywnie według kryteriów naukowych pod kątem bezpieczeństwa oraz zdolności do handlu i hodowli w charakterze zwierząt domowych;

o
o o
65. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie oraz Komisji.

UZASADNIENIE

Z okazji Światowego Dnia Dzikiej Przyrody w 2015 r. sekretarz generalny ONZ Ban Ki-moon powiedział: „Czas zająć się na poważnie przestępstwami przeciwko dzikiej faunie i florze”. Był to prosty, lecz stanowczy komunikat, z którego wynika, że nielegalny handel dziką fauną i florą stanowi poważne i coraz większe zagrożenie nie tylko dla przetrwania licznych gatunków roślin i zwierząt, lecz również dla rządów prawa, praw człowieka, globalnego ładu, dobrobytu lokalnych społeczności, a przede wszystkim dla przetrwania światowych ekosystemów.

Handel dziką fauną i florą stał się wartym miliardy euro biznesem przestępczym zdominowanym przez zorganizowane grupy przestępcze. Ryzyko wykrycia jest niskie, a zysk wysoki, co zachęca bandy przestępcze do wykorzystywania nielegalnie łowionych i usuwanych dzikich gatunków jako źródła finansowania ich działalności.

Wysiłki na rzecz powstrzymania szeroko pojmowanych przestępstw przeciwko środowisku stają się szczególnie istotne w reakcji na zagrożenia dla pokoju i bezpieczeństwa. Na całym świecie rośnie liczba uzbrojonych grup niepaństwowych, grup terrorystycznych i innych, które dopuszczają się w coraz większym stopniu przestępstw przeciwko środowisku i czerpią zyski z zasobów naturalnych, ponieważ łatwiej jest je wykorzystać niż dochody z innych form wyzysku, np. przemytu narkotyków, papierosów czy migrantów.

Unia Europejska jest ważnym aktorem w walce z przestępstwami przeciwko dzikiej przyrodzie jako główny punkt docelowy nielegalnych produktów z dzikiej fauny i flory, jako miejsce tranzytu, a często też miejsce pochodzenia w łańcuchu nielegalnego handlu gatunkami, zwłaszcza między Afryką, Azją i Ameryką Łacińską, lecz również w obrębie samej UE.

Plan działania jest częścią odpowiedzi UE na program działań ONZ na rzecz zrównoważonego rozwoju do roku 2030, a zwłaszcza 15. cel zrównoważonego rozwoju, w którym wzywa się do natychmiastowych działań na rzecz wyeliminowania kłusownictwa i nielegalnego handlu chronionymi gatunkami zwierząt i roślin oraz porusza się kwestię popytu na nielegalne produkty z dzikiej fauny i flory oraz ich podaży.

W latach 2016–2020 plan działania zwiększy rolę UE w światowej walce z nielegalnym handlem dziką fauną i florą dzięki określeniu szeregu priorytetów, do których należą: prewencja, egzekwowanie prawa, współpraca, a także uznanie UE jako rynku przeznaczenia oraz miejsca pochodzenia i tranzytu produktów z dzikiej fauny i flory.

Pierwszym priorytetem planu działania jest zapobieganie handlowi dziką fauną i florą oraz przeciwdziałanie jego przyczynom. Kluczowym krokiem na drodze ku realizacji tego celu będzie dla UE ograniczenie popytu i podaży na nielegalne produkty z dzikiej fauny i flory przy wykorzystaniu dostępnych środków: ram CITES, kampanii informacyjnych, zajęcia się poważnym problemem korupcji w łańcuchu dostaw oraz rozwijania potencjału organów ścigania państw pochodzenia i jednostek strażników leśnych, którzy walczą z nielegalnym handlem dziką fauną i florą w terenie.

Drugim priorytetem planu działania jest zapewnienie skutecznego wdrożenia i egzekwowania obowiązujących przepisów dotyczących walki z zorganizowaną przestępczością przeciwko dzikiej faunie i florze. Obecnie państwa członkowskie nie przekazują Euroropolowi i Eurojustowi wystarczających danych i informacji o konfiskatach, co poważnie ogranicza zdolność tych agencji do transgranicznego przeciwdziałania handlowi dziką fauną i florą. Również kary

nakładane na nielegalnych handlarzy dziką fauną i florą są niewspółmierne do wagi przestępstw. Państwa członkowskie UE powinny wprowadzić ustalone i ujednoczone kary dla handlarzy uznanych za winnych. UE musi zbadać możliwość przyjęcia przepisów zakazujących wwozu, handlu i ponownego wywozu gatunków chronionych w ich krajach pochodzenia. Przykładem takiego prawodawstwa jest amerykańska ustawa Lacey (Lacey Act). Chociaż CITES jest użytecznym narzędziem regulacji handlu dziką fauną i florą, nie uwzględnia ona wszystkich istotnych gatunków, ani nie umożliwia dostatecznie szybkiej reakcji na zmieniające się okoliczności, co ułatwia przestępcom wykorzystywanie istniejących luk prawnych.

Trzecim priorytetem jest pogłębienie globalnego partnerstwa z krajami pochodzenia, tranzytu i przeznaczenia w walce z nielegalnym handlem dziką fauną i florą. Aby osiągnąć ten cel, ważne jest zapewnienie wsparcia politycznego i pomocy technicznej kluczowym krajom pochodzenia, tranzytu i przeznaczenia. UE musi też wykorzystać swoją siłę gospodarczą, by do obecnych i przyszłych umów wprowadzać klauzule dotyczące potrzeby walki z nielegalnym handlem dziką fauną i florą. Takie postanowienia zawiera umowa handlowa o partnerstwie transpacyficznym (TPP) między USA i jedenastoma krajami basenu Oceanu Spokojnego. Choć nie są one perfekcyjne, stanowią deklarację polityczną, że należy uwzględniać różnorodność biologiczną przy zawieraniu partnerstw handlowych. Ten model powinien być podstawą nowych unijnych negocjacji handlowych.

Ostatecznie sama UE jest bardzo aktywnym rynkiem dla handlu nielegalnymi produktami z dzikiej fauny i flory. Jest ona nie tylko punktem tranzytowym i rynkiem przeznaczenia, lecz również miejscem pochodzenia takich produktów chronionych na mocy prawa UE. Państwa członkowskie muszą zająć się problemem handlu na rynku krajowym nielegalnie pozyskanymi produktami z dzikiej flory i fauny sprzedawanymi jako legalne towary, takimi jak kwiaty, meble i egzotyczne zwierzęta domowe. Państwa członkowskie UE muszą też rozważyć aktualizację i ulepszenie ich centrów dobrostanu i ratowania zwierząt, by poradzić sobie z dużą różnorodnością gatunków przejmowanych na granicach i w innych miejscach UE.

Ponadto państwa członkowskie UE odpowiadają wspólnie za stawienie czoła temu wyzwaniu i powstrzymanie szybkiego spadku liczebności niektórych z najcenniejszych gatunków na świecie. Dzięki temu nie tylko ochronimy różnorodność biologiczną dla przyszłych pokoleń, lecz również poprawimy i wzmocnimy ramy bezpieczeństwa UE, poprawimy warunki życia społeczności lokalnych, zwiększymy zrównoważony rozwój i utrwalimy rządy prawa.

OPINIA KOMISJI ROZWOJU

dla Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności

w sprawie planu działania UE przeciwko nielegalnemu handlowi dziką fauną i florą (2016/2076(INI))

Sprawozdawca komisji opiniodawczej: Brian Hayes

WSKAZÓWKI

Komisja Rozwoju zwraca się do Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności, jako komisji przedmiotowo właściwej, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazówek:

- A. mając na uwadze, że około 70 % ubogiej ludności świata żyje na obszarach wiejskich, a ich źródła utrzymania są bezpośrednio zależne od różnorodności biologicznej; mając na uwadze, że ochrona bioróżnorodności jest zatem ważna dla trwałych źródeł utrzymania oraz rozwoju uwzględniającego potrzeby osób najuboższych; mając na uwadze, że z drugiej strony zaangażowanie lokalnych społeczności może mieć podstawowe znaczenie dla zapewnienia powodzenia takiej ochrony;
- B. mając na uwadze, że globalna różnorodność biologiczna i usługi ekosystemowe są zagrożone ze względu na zmianę sposobu użytkowania gruntów, niezrównoważone wykorzystywanie zasobów naturalnych oraz zanieczyszczenie i zmianę klimatu; mając w szczególności na uwadze, że wiele zagrożonych gatunków stoi w obliczu większych niż dawniej wyzwań z powodu szybkiej urbanizacji, utraty siedlisk oraz nielegalnego handlu dziką fauną i florą;
- C. mając na uwadze, że udział UE jako podmiotu prawnego w tym systemie ochrony gatunków dodatkowo wzmacnia istotną i odpowiedzialną rolę UE we wspieraniu zrównoważoności;
- D. mając na uwadze, że nielegalne praktyki w dziedzinie gospodarowania i handlu zasobami naturalnymi, ściśle związane z ograniczeniami w dziedzinie sprawowania rządów i bezpieczeństwa, stanowią czwartą co do wielkości formę przestępczości międzynarodowej pod względem rocznego obrotu;
- E. mając na uwadze, że źródłem większości konfliktów są eksploatacja bogactw naturalnych i nielegalny handel zwierzętami, co zagraża społecznościom lokalnym, różnorodności

biologicznej oraz faunie i florze;

- F. mając na uwadze, że konflikty między ludźmi a zwierzętami, które wynikają z utraty siedlisk i rosnących potrzeb człowieka, stanowią poważne zagrożenie dla dalszego istnienia wielu gatunków w różnych częściach świata; mając na uwadze, że do wylesiania i degradacji lasów przyczyniają się głównie przeznaczanie coraz większej powierzchni gruntów pod uprawy rolne, intensywne pozyskiwanie drewna i innych produktów leśnych, stosowanie drewna jako materiału opałowego, a także nadmierny wypas; mając na uwadze, że w wyniku spotkań z człowiekiem dziko żyjące gatunki są często zabijane lub chwywane; mając na uwadze, że konfrontacja z uzbrojonymi kłusownikami może być skrajnie niebezpieczna;
- G. mając na uwadze, że słonie i nosorożce są na szczycie listy gatunków zwierząt zabijanych przez kłusowników, co odzwierciedla rosnący na całym świecie popyt na ich ciosy i rogi; mając na uwadze, że kłusownikami może powodować ubóstwo lub są oni wykorzystywani przez organizacje przestępcze, które próbują rekrutować myśliwych dobrze znających okoliczne tereny;
- H. mając na uwadze, że nielegalny handel dziką fauną i florą – którym zajmują się kłusownicy, uzbrojone podmioty niepaństwowe w krajach pochodzenia, międzynarodowe grupy przestępcze oraz szereg podmiotów w krajach przeznaczenia – nie jest nowym zjawiskiem, ale jego skala, charakter i skutki osiągnęły w przypadku niektórych gatunków bezprecedensowy poziom;
- I. mając na uwadze, że należy uznać immanentną wartość różnorodności biologicznej oraz jej różnorodny wkład w zrównoważony rozwój i dobrostan człowieka zgodnie z założeniami określonymi w celu 15 programu działań na rzecz zrównoważonego rozwoju do roku 2030;
- J. mając na uwadze, że przestępczość przeciwko dzikiej faunie i florze jest na całym świecie poważną transgraniczną zorganizowaną działalnością przestępczą, której roczny obrót wynosi co najmniej 19 mld USD i która stanowi obecnie czwarty pod względem wielkości rodzaj nielegalnej działalności na świecie; mając na uwadze, że jej skutki dla różnorodności biologicznej są druzgocące, a także mając na uwadze, że –zważywszy na jej ścisły związek z korupcją – wywiera ona negatywny wpływ na rządy prawa, zwłaszcza w niektórych regionach Afryki, gdzie osłabia w szczególności negatywny sposób potencjał w dziedzinie rozwoju gospodarczego;
- K. mając na uwadze, że UE ma do odegrania ważną rolę w zwalczaniu tego procederu, ponieważ Europa stanowi obecnie zarówno rynek zbytu, jak i węzeł nielegalnego tranzytu do innych regionów; mając na uwadze, że Europa jest również regionem, w którym pozyskuje się niektóre gatunki do nielegalnego handlu;
- 1. wyraża zaniepokojenie rosnącą skalą kłusownictwa i nielegalnego handlu dziką fauną i florą oraz pochodzącymi z nich produktami, a także wynikającymi z tego szkodliwymi skutkami gospodarczymi, społecznymi i środowiskowymi; uważa, że walka z kłusownictwem wymaga skoordynowanej reakcji ze strony UE i udzielenia pomocy państwom o ograniczonych możliwościach ochrony dzikiej przyrody; uważa, że UE może odgrywać większą rolę w projektach dotyczących ochrony i zachowania rezerwatów dzikiej fauny i flory w krajach rozwijających się;

2. przypomina, że różnorodność biologiczna i odporne ekosystemy wspierają źródła utrzymania, zwiększają bezpieczeństwo żywnościowe i żywieniowe, umożliwiają dostęp do wody i zdrowia oraz w znaczącym stopniu przyczyniają się do łagodzenia zmiany klimatu i dostosowywania się do niej; w związku z tym za kwestię o zasadniczym znaczeniu uważa ochronę różnorodności biologicznej i usług ekosystemowych w celu dopilnowania, by trwale źródła utrzymania przyczyniały się do zmniejszenia ubóstwa na całym świecie;
3. podkreśla, że zapisana w traktatach strategia na rzecz spójności polityki UE musi należycie uwzględniać ochronę dzikiej fauny i flory, podkreśla zasadniczą rolę, jaką odgrywa różnorodność biologiczna w celach zrównoważonego rozwoju, oraz popiera inicjatywę przewodnią B4Life dotyczącą ochrony bioróżnorodności wdrażaną w szczególności za pośrednictwem Europejskiego Funduszu Rozwoju i Instrumentu Finansowania Współpracy na rzecz Rozwoju, jak również cel 1.2 dotyczący społeczności wiejskich zawarty w planie działania UE na rzecz zwalczania nielegalnego handlu dziką fauną i florą; apeluje do Komisji o dopilnowanie, aby odpowiednie działania były spójne z podstawowym celem unijnej polityki rozwoju w zakresie ograniczania ubóstwa, ze strategiami na rzecz zrównoważonej gospodarki leśnej i oenzetowskimi celami zrównoważonego rozwoju, a w szczególności celem 15, a także by wywierały one pozytywny wpływ zwłaszcza na bezpieczeństwo żywnościowe, siedliska przyrodnicze i ekosystemy; wzywa UE, by wspierała przynoszące dochód działania na obszarach chronionych oraz w powiązanych strefach buforowych (np. przez zrównoważoną turystykę) oraz odpowiednio zwiększała lokalne zdolności w tym zakresie;
4. wzywa Komisję i Radę do uruchomienia instrumentów handlu i rozwoju, aby ustanowić specjalne programy w celu wsparcia wdrażania Konwencji o międzynarodowym handlu dzikimi zwierzętami i roślinami gatunków zagrożonych wyginięciem (CITES) oraz zapewnienia środków na budowę zdolności w zakresie zwalczania kłusownictwa i nielegalnego handlu, w szczególności przez wspieranie, wzmacnianie i rozszerzanie takich inicjatyw jak sieć egzekwowania prawa w zakresie handlu dziką fauną i florą na obszarze ASEAN (ASEAN-WEN), sieć egzekwowania prawa w zakresie handlu dziką fauną i florą na obszarze Rogu Afryki (HA-WEN) oraz grupa zadaniowa porozumienia z Lusaki (LATF), których celem jest stworzenie regionalnych centrów eksperckich i modeli współpracy w dziedzinie walki z przestępczością przeciwko dzikiej faunie i florze;
5. przypomina, że duża część problemów, z którymi boryka się UE w obszarze handlu dziką fauną i florą, spowodowana jest niewystarczającym wdrożeniem przez państwa członkowskie stosownego prawodawstwa UE; wzywa państwa członkowskie i wszystkie pozostałe zainteresowane podmioty do terminowego wdrożenia planu działania UE na rzecz zwalczania nielegalnego handlu dziką fauną i florą zgodnie z konkluzjami dotyczącymi tego planu działania przyjętymi przez Radę w dniu 20 czerwca 2016 r.;
6. uważa, że bogactwo ludności afrykańskiej zależy w dużej mierze od dzikiej przyrody tego kontynentu i że ubóstwo na obszarach wiejskich jest głównym czynnikiem skłaniającym do kłusownictwa na danym terenie;
7. uważa, że organizacje pozarządowe mogą odegrać istotną rolę w egzekwowaniu monitorowania i sprawozdawczości w zakresie przestępstw przeciwko dzikiej przyrodzie; apeluje o dalsze wspieranie działań organizacji pozarządowych, zważywszy na

ograniczone zdolności lokalnych organów publicznych w tych dziedzinach;

8. podkreśla, że ochrona dzikiej przyrody, która koncentruje się przede wszystkim na ochronie ekosystemów i krajobrazów wspierających główne populacje dzikiej fauny i flory w Afryce, musi stanowić kluczowy element strategii UE na rzecz ograniczania ubóstwa;
9. podkreśla, że plan działania jest skazany na niepowodzenie, jeżeli nie będzie odpowiednio finansowany; uważa, że w budżecie UE i w budżecie poszczególnych państw członkowskich należy wskazać zasoby finansowe mające zapewnić wykonanie tego planu, a także wyraźnie określić przydział zasobów ludzkich;
10. jest zdania, że przestępstwa przeciwko dzikiej przyrodzie i lasom należy traktować na równi z innymi formami transgranicznej przestępczości zorganizowanej i że w związku z tym egzekwowanie prawa nie powinno ograniczać się wyłącznie do kłusowników, ale obejmować też wyższe szczeble przestępczości zorganizowanej;
11. wzywa rządy krajów dostarczających do: (i) podniesienia poziomu praworządności i stworzenia skutecznych metod odstraszenia przez wzmocnienie procedur w zakresie prowadzenia dochodzeń, ścigania przestępstw i wydawania wyroków; (ii) ustanowienia bardziej rygorystycznych przepisów uznających nielegalny handel dziką fauną i florą za „poważne przestępstwo” zasługujące na takie samo traktowanie i mające taką samą wagę jak inne formy transgranicznej przestępczości zorganizowanej; (iii) przydzielenia większej ilości zasobów na potrzeby walki z przestępstwami przeciwko dzikiej przyrodzie, zwłaszcza w celu lepszego egzekwowania prawa dotyczącego dzikiej fauny i flory, kontroli handlowych, monitorowania oraz wykrywania i konfiskowania przez służby celne; (iv) zobowiązania się do prowadzenia polityki „zerowej tolerancji” wobec korupcji;
12. podkreśla, że potrzebne są zbiorowe działania na szczeblu globalnym, których celem jest walka z przestępczością przeciwko dzikiej faunie i florze z uwzględnieniem jej wymiaru finansowego dzięki współpracy międzynarodowej w dziedzinie przeciwdziałania praniu pieniędzy; podkreśla również potrzebę rozpoczęcia kampanii informacyjnych w celu ograniczenia popytu na produkty pochodzące z dzikiej fauny i flory;
13. wzywa kraje dostarczające, tranzytowe i kraje przeznaczenia do pogłębienia współpracy w dziedzinie zwalczania nielegalnego handlu dziką fauną i florą w całym łańcuchu dostaw; w tym celu apeluje o zacieśnienie współpracy np. między Międzynarodową Organizacją Policji Kryminalnej (Interpolem), Światową Organizacją Celną, Biurem Narodów Zjednoczonych ds. Narkotyków i Przestępczości (UNODC) oraz Konwencją Narodów Zjednoczonych przeciwko korupcji (UNCAC);
14. wzywa UE do modernizacji wsparcia finansowo-technicznego zapewnianego w ramach Instrumentu Finansowania Współpracy na rzecz Rozwoju i EFR, którego celem jest pomoc krajom rozwijającym się we wdrażaniu krajowych regulacji dotyczących dzikiej przyrody zgodnie z zaleceniami CITES, zwłaszcza krajom, które nie dysponują wystarczającymi zasobami, aby móc egzekwować przepisy i ścigać przemytników;
15. podkreśla, że ubóstwo oraz niewydolność administracji umożliwiają przestępcom korumpowanie słabo opłacanych urzędników w organach odpowiedzialnych za

egzekwowanie przepisów; podkreśla potrzebę odpowiedzialnego zarządzania ryzykiem związanym z walką z kłusownictwem i handlem dzikimi gatunkami, ponieważ praktyki te wyrządzają szkody w ekosystemach i źródłach utrzymania na obszarach wiejskich, w tym opartych na ekoturystyce, a ponadto podkreśla potrzebę ukierunkowanych działań w zakresie zwiększania wiedzy specjalistów na temat przestępczości zorganizowanej i prania pieniędzy; podkreśla, że szerząca się korupcja, słabość instytucjonalna, erozja państwa, niegospodarność i niskie kary za przestępstwa przeciwko dzikiej przyrodzie stanowią główne wyzwania, którym należy stawić czoła, aby skutecznie zwalczać transgraniczny handel dziką fauną i florą; wzywa UE, by wspierała kraje rozwijające się w wysiłkach na rzecz ograniczenia zachęt do kłusownictwa przez zwiększenie możliwości ekonomicznych oraz propagowanie dobrego sprawowania władzy i praworządności, zapewnianie szkoleń i wsparcia dla agencji zajmujących się zwalczaniem nielegalnego handlu dziką fauną i florą oraz zwiększanie świadomości społeczeństwa na temat takiego handlu; ponadto wzywa instytucje UE, państwa członkowskie i wszystkie zainteresowane państwa do bardziej systematycznego badania powiązań między handlem dziką fauną i florą a konfliktami regionalnymi lub terroryzmem w oczekiwaniu na wyniki najbliższego sprawozdania UNODC; podkreśla, że konieczna jest długoterminowa strategia antykorupcyjna i że należy zwiększyć zdolność do skutecznego badania zarzutów o współudział na szczeblu rządowym; podkreśla, że mogłoby to w ostateczności prowadzić do sankcji na szczeblu UE i na szerszym szczeblu międzynarodowym;

16. wzywa do podjęcia działań mających umożliwić podmiotom lokalnym czerpanie bezpośrednich korzyści z zaangażowania w ochronę dzikiej fauny i flory oraz – równoległe ze środkami mającymi zniechęcać do nielegalnej działalności związanej z dziką fauną i florą – poprawę możliwości zarobkowych bez udziału w takiej działalności; wzywa w szczególności do priorytetowego wprowadzania takich działań do różnych umów handlowych i o współpracy negocjowanych z państwami trzecimi; wzywa Komisję do oceny możliwości wprowadzenia w tym celu specjalnych projektów pilotażowych ukierunkowanych w szczególności na szkolenie i wspieranie lokalnych organów celnych i służb leśnych w ramach umów o współpracy;
17. uważa, że należy zachęcać sektor prywatny, by stał się wzorem do naśladowania zarówno na terytorium UE, jak i poza nim dzięki stosowaniu kodeksu postępowania potępiającego konsumpcję nielegalnych produktów z dzikiej fauny i flory;
18. apeluje o wspieranie inicjatyw sektora prywatnego mających na celu ograniczenie nielegalnego handlu dziką fauną i florą;
19. apeluje, aby w ramach realizacji unijnego planu działania zapewnić ściślejszą i konstruktywną współpracę między zainteresowanymi stronami, w tym organizacjami społeczeństwa obywatelskiego i odpowiednimi sektorami, w celu skuteczniejszego wykorzystywania istniejących narzędzi i strategii politycznych oraz wzmocnienia synergii między nimi, aby zapewnić ich maksymalne oddziaływanie w zwalczaniu nielegalnego handlu dziką fauną i florą w całej UE i na świecie;
20. domaga się zdecydowanej zmiany w zakresie zbierania informacji, stanowienia prawa i jego egzekwowania oraz walki z korupcją w odniesieniu do nielegalnego handlu dziką fauną i florą w państwach członkowskich UE i innych krajach przeznaczenia i tranzytu; w związku z tym wzywa Komisję do poświęcenia szczególnej uwagi tym aspektom

administracyjnym oraz związanym z kontrolą egzekwowania międzynarodowych norm dotyczących nielegalnego handlu dziką fauną i florą;

21. podkreśla, że włączanie do każdej nowej umowy handlowej rozdziału dotyczącego zrównoważonego rozwoju powinno być obowiązkowe; uważa, że legalny i zrównoważony handel może w pozytywny sposób przyczynić się do zrównoważonego rozwoju i mieć dodatni wpływ na społeczności; uważa, że UE musi podejmować na szczeblu międzynarodowym działania wspierające państwa trzecie w walce z nielegalnym handlem dziką fauną i florą oraz przyczyniać się do dalszego rozwoju odpowiednich przepisów za pośrednictwem umów dwu- i wielostronnych;
22. apeluje o wzmocnienie mechanizmów międzynarodowej rozliczalności oraz o pilne usprawnienia polityczne i prawne mające na celu położenie kresu nielegalnemu handlowi produktami z dzikiej fauny i flory oraz produktami leśnymi, a także zminimalizowanie popytu na te produkty;
23. apeluje o sporządzenie szczegółowego sprawozdania rocznego dotyczącego monitorowania i oceny postępów w zakresie wdrażania z uwzględnieniem mechanizmu na wzór tabeli wyników stosowanej do monitorowania postępów w realizacji sieci Natura 2000;
24. podkreśla, że harmonizacja strategii politycznych i ram prawnych w odniesieniu do przestępstw przeciwko dzikiej faunie i florze jest szczególnie ważna, gdyż pomaga unikać „migracji” siatek przestępczych zajmujących się tego rodzaju działalnością;
25. wzywa UE i jej wszystkie państwa członkowskie do rozszerzenia wsparcia dla regulacji dotyczących handlu międzynarodowego, do definitywnego zamknięcia krajowych rynków handlu kością słoniową oraz do zniszczenia jej zapasów.

**WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO
W KOMISJI OPINIODAWCZEJ**

Data przyjęcia	31.8.2016
Wynik głosowania końcowego	+: 25 -: 1 0: 0
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Louis Aliot, Beatriz Becerra Basterrechea, Ignazio Corrao, Manuel dos Santos, Doru-Claudian Frunzuliță, Nathan Gill, Charles Goerens, Enrique Guerrero Salom, Heidi Hautala, Maria Heubuch, György Hölvényi, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Stelios Kouloglou, Arne Lietz, Linda McAvan, Norbert Neuser, Cristian Dan Preda, Lola Sánchez Caldentey, Eleni Theoharous, Paavo Väyrynen, Bogdan Brunon Wenta, Rainer Wieland, Anna Záborská
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Brian Hayes, Joachim Zeller
Zastępcy (art. 200 ust. 2) obecni podczas głosowania końcowego	Liliana Rodrigues

4.10.2016

OPINIA KOMISJI HANDLU MIĘDZYNARODOWEGO

dla Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności

w sprawie planu działania UE przeciwko nielegalnemu handlowi dziką fauną i florą (2016/2076(INI))

Sprawozdawczyni komisji opiniodawczej: Emma McClarkin

WSKAZÓWKI

Komisja Handlu Międzynarodowego zwraca się do Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności, jako komisji przedmiotowo właściwej, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazówek:

1. z zadowoleniem przyjmuje plan działania UE przeciwko nielegalnemu handlowi dziką fauną i florą, który będzie odgrywać decydującą rolę w zwalczaniu niepokojąco nasilającego się, wysoce lukratywnego nielegalnego handlu dziką fauną i florą, destabilizującego gospodarki i społeczności, których byt zależy od dzikiej fauny i flory, oraz zagrażającego pokojowi i bezpieczeństwu słabych regionów na terytorium partnerów handlowych UE przez utrwalanie szlaków nielegalnego handlu; podkreśla w szczególności, że UE nadal zalicza się do ważnych rynków docelowych oraz szlaków tranzytu nielegalnych produktów z dzikiej fauny i flory; zwraca w związku z tym uwagę na priorytety 1 i 2 dotyczące zapobiegania nielegalnemu handlowi dziką fauną i florą oraz wdrażania i egzekwowania odpowiednich obowiązujących przepisów i ram prawnych;
2. uważa, że należy bardziej uwypuklić wymiar celny planu działania, jeśli chodzi zarówno o współpracę z krajami partnerskimi, jak i o lepsze i skuteczniejsze wdrażanie w Unii; oczekuje w związku z tym przeglądu wdrożenia i egzekwowania obowiązujących ram prawnych UE, który ma być przeprowadzony przez Komisję w 2016 r., i domaga się, aby przegląd ten zawierał ocenę procedur celnych;
3. wzywa Komisję, by zastanowiła się nad sposobami udoskonalenia obecnego porządku prawnego UE – w zgodzie z innymi głównymi partnerami światowymi takimi jak USA – w celu zapobiegania przywozowi, handlowi i ponownemu wywozowi gatunków, które nie są jeszcze uwzględnione w załącznikach do Konwencji o międzynarodowym handlu dzikimi zwierzętami i roślinami gatunków zagrożonych wyginięciem (CITES) lub w załącznikach do rozporządzenia (WE) nr 338/97, lecz są już objęte ochroną w krajach pochodzenia;

4. podkreśla zasadę spójności polityki na rzecz rozwoju, tak aby wspólna polityka handlowa wносиła istotny wkład w działania Unii wymierzone w nielegalny handel dziką fauną i florą jako narzędzie, które zarówno wspomaga wysiłki bezpośrednio powiązane z planem działania, jak i tworzy ogólne warunki sprzyjające zachowaniu różnorodności biologicznej, zwłaszcza przez tworzenie innych możliwości uzyskiwania dochodów osobom mieszkającym na obszarach wiejskich w krajach partnerskich dotkniętych kłusownictwem;
5. wzywa Komisję, aby w ramach rozporządzenia (WE) nr 338/97 rozważyła propozycje szerszego ograniczenia sprzedaży kości słoniowej i rogu nosorożca do UE, włącznie z możliwością wprowadzenia całkowitego zakazu na produkty z kości słoniowej i rogu nosorożca, który to zakaz powinien być zgodny z zasadami rynku wewnętrznego UE i z regułami WTO;
6. apeluje o lepsze wykorzystanie istniejących zasobów, stosowanie nowoczesnych technologii oraz prowadzenie odpowiednich szkoleń dla organów celnych w krajach pochodzenia, tranzytu i przeznaczenia, zwłaszcza w krajach rozwijających się, o ściślejszą współpracę międzynarodową, większą liczbę partnerstw publiczno-prywatnych oraz wyeliminowanie istniejących luk, aby skutecznie zwalczać nielegalny handel dziką fauną i florą, a równocześnie ułatwiać legalny i zrównoważony handel w tej dziedzinie; zwraca w związku z tym uwagę na ściśle powiązania lukratywnego, prowadzonego na szeroką skalę i zorganizowanego nielegalnego handlu gatunkami dzikiej fauny i flory z międzynarodowym terroryzmem oraz apeluje o dobrze skoordynowaną współpracę policji i organów celnych w skali światowej, dostrzegając, że dzięki ukróceniu nielegalnego handlu dziką fauną i florą plan działania powinien spowodować znaczne ograniczenie finansowania organizacji przestępczych i terrorystycznych i w ten sposób pomóc we wzmocnieniu praworządności i przyczynić się do stabilności i bezpieczeństwa narodów;
7. wzywa do przeznaczenia zasobów na działania związane z budowaniem kluczowych zdolności w krajach pochodzenia, tranzytu i przeznaczenia, takie jak szkolenia, publiczne działania informacyjne, ustanowienie i utrzymanie ośrodków ratowania dzikiej fauny i flory oraz programy w dziedzinie ekoturystyki;
8. zauważa, że jednym z głównych czynników, które umożliwiają handel nielegalną dziką fauną i florą i nielegalnymi produktami z dzikiej fauny i flory oraz sprzyjają temu handlowi, jest korupcja; z zadowoleniem przyjmuje zobowiązanie podjęte w strategii Komisji pt. „Handel z korzyścią dla wszystkich”, aby we wszystkich przyszłych umowach handlowych umieszczać ambitne przepisy antykorupcyjne w celu przeciwdziałania bezpośrednim i pośrednim skutkom korupcji oraz handlu dziką fauną i florą; w związku z tym wzywa Komisję do poświęcenia najwyższej uwagi aspektom administracyjnym oraz związanym z kontrolą egzekwowania międzynarodowych norm dotyczących nielegalnego handlu dziką fauną i florą;
9. zwraca uwagę, że legalny handel dziką fauną i florą może być źródłem dochodu w krajach rozwijających się, zwłaszcza na obszarach wiejskich; apeluje o środki propagujące legalny i przyjazny dla środowiska handel dziką fauną i florą jako narzędzie wsparcia rozwoju gospodarczego i różnorodności biologicznej;
10. z zadowoleniem przyjmuje, że przepisy zapewniające ochronę i zrównoważone wykorzystanie różnorodności biologicznej zostały ujęte w umowie o wolnym handlu

między UE i Wietnamem, w rozdziale dotyczącym handlu i zrównoważonego rozwoju, oraz nalega, żeby możliwe do wyegzekwowania przepisy dotyczące ochrony dzikiej fauny i flory znajdowały się we wszystkich umowach o wolnym handlu zawieranych w przyszłości przez UE, w tym, ale nie wyłącznie, w umowach z USA, Japonią i państwami ASEAN będącymi rynkami docelowymi; podkreśla, że ważne jest, aby zobowiązania zawarte w rozdziałach dotyczących handlu i zrównoważonego rozwoju były możliwe do egzekwowania oraz wzywa Komisję, by w sprawozdaniach z realizacji zamieszczała analizę tych przepisów, a także uwypuklała sprawozdawczość dotyczącą wdrażania CITES w ramach systemu GSP+;

11. wzywa Komisję, aby rozważyła finansowanie w ramach Instrumentu Partnerstwa inicjatyw mających na celu ograniczenie popytu na nielegalne produkty z dzikiej fauny i flory na kluczowych rynkach zgodnie z priorytetem 1 planu działania; podkreśla, że udział społeczeństwa obywatelskiego w strukturach monitorowania na podstawie rozdziałów dotyczących handlu i zrównoważonego rozwoju w umowach handlowych zawieranych przez UE może odgrywać istotną rolę w tym zakresie;
12. podkreśla, że ważne jest, aby w ramach strategicznego partnerstwa UE-Chiny zająć się drażliwą kwestią rosnącego popytu na produkty z dzikiej fauny, np. z kości słoniowej, rogu nosorożca i kości tygrysich, gdyż popyt ten stwarza realne zagrożenie dla ochrony tych gatunków i różnorodności biologicznej ogólnie;
13. uwypukla znaczenie, jakie ma zaangażowanie sektora prywatnego w walkę z nielegalnym handlem dziką fauną i florą, zważywszy na rolę i oddziaływanie platform handlu elektronicznego, sieci dystrybucji oraz przedsiębiorstw transportowych i kurierskich, podkreśla jednak, że muszą zostać wydane odpowiednie wytyczne dla podmiotów z sektora prywatnego; z zadowoleniem przyjmuje pojawiające się strategie „zero tolerancji” oparte na współpracy między ekspertami w zakresie handlu dziką fauną i florą a przedsiębiorstwami logistycznymi; uważa, że Komisja powinna zastanowić się, w jaki sposób można najlepiej zapewnić, aby odpowiednie ramy prawne skuteczniej przeciwdziałały zagrożeniom związanym z handlem elektronicznym oraz reklamą handlową w internecie i poza internetem;
14. podkreśla znaczenie skutecznych i sprawnych systemów oznaczania i identyfikowalności jako gwarancji legalnego i zrównoważonego charakteru handlu dziką fauną i florą;
15. wzywa UE, aby zbadała w ramach WTO, w jaki sposób globalne systemy handlu i ochrony środowiska mogą lepiej wzajemnie się wspierać, zwłaszcza w związku z bieżącymi pracami nad wzmocnieniem spójności między WTO a wielostronnymi umowami środowiskowymi, a także w świetle umowy o ułatwieniach w handlu, która otwiera nowe możliwości współpracy między urzędnikami ds. ceł, dzikiej fauny i flory oraz handlu, szczególnie w krajach rozwijających się; uważa, że należy zbadać dodatkowe możliwości współpracy między WTO a CITES, zwłaszcza pod względem oferowania pomocy technicznej urzędnikom z krajów rozwijających się i budowania ich zdolności w dziedzinie handlu i problemów środowiska;
16. wzywa Komisję do nawiązania współpracy z partnerami w ramach CITES oraz na innych płaszczyznach, aby zapewnić identyfikowalność produktów z dzikiej fauny i flory, ponieważ wiele trofeów pochodzących z niegodziwej działalności kłusowniczej opuszcza czarny rynek i trafia do legalnych kanałów handlowych;

17. zdecydowanie zachęca UE, aby na zbliżającej się 17. konferencji stron CITES wyraziła sprzeciw wobec aktualnej propozycji wykreślenia istniejących adnotacji dotyczących kości słoniowej pochodzącej z Namibii i Zimbabwe, co mogłoby umożliwić jej sprzedaż, oraz by poparła propozycję uwzględnienia całej populacji słoni afrykańskich w załączniku I.

**WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO
W KOMISJI OPINIODAWCZEJ**

Data przyjęcia	26.9.2016
Wynik głosowania końcowego	+: 31 -: 0 0: 4
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Laima Liucija Andrikienė, David Campbell Bannerman, Daniel Caspary, Marielle de Sarnez, Eleonora Forenza, Karoline Graswander-Hainz, Alexander Graf Lambsdorff, Bernd Lange, David Martin, Emmanuel Maurel, Emma McClarkin, Anne-Marie Mineur, Sorin Moisă, Alessia Maria Mosca, Franz Obermayr, Inmaculada Rodríguez-Piñero Fernández, Tokia Saïfi, Marietje Schaake, Helmut Scholz, Joachim Schuster, Joachim Starbatty, Iuliu Winkler, Jan Zahradil
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Eric Andrieu, Reimer Böge, José Bové, Edouard Ferrand, Gabriel Mato, Frédérique Ries, Jarosław Wałęsa
Zastępcy (art. 200 ust. 2) obecni podczas głosowania końcowego	Werner Kuhn, Verónica Lope Fontagné, Francisco José Millán Mon, Cláudia Monteiro de Aguiar, Milan Zver

11.10.2016

OPINIA KOMISJI RYBOŁÓWSTWA

dla Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności

w sprawie unijnego planu działania przeciwko nielegalnemu handlowi dziką fauną i florą (2016/2076(INI))

Sprawozdawca komisji opiniodawczej: Ricardo Serrão Santos

WSKAZÓWKI

Komisja Rybołówstwa zwraca się do Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności, jako komisji przedmiotowo właściwej, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazówek:

1. uznaje znaczenie planu działania, ale zwraca uwagę na brak odpowiednich ram dla gatunków wodnych;
2. zwraca uwagę, że jednym ze zobowiązań Unii w ramach Konwencji o różnorodności biologicznej jest ogólna ochrona różnorodności biologicznej ekosystemu morskiego, na wodach europejskich i na pełnym morzu; podkreśla, że cel ochrony różnorodności biologicznej ekosystemu morskiego należy osiągać przez szereg działań, w tym zwalczanie nielegalnych, nieraportowanych i nieuregulowanych połowów (połowów NNN), kontrole wszystkich rodzajów handlu morskiego, wzmocnienie wymiaru zewnętrznego wspólnej polityki rybołówstwa oraz ogólnie walkę z przestępczością;
3. zauważa, że uregulowania Unii Europejskiej mające na celu zapobieganie połowom NNN oraz odstraszenie od nich i ich eliminowanie wywarły pewien wpływ, niemniej zaznacza, że należy wzmocnić ich wdrażanie, aby nie dopuścić nielegalnych ryb na rynek europejski; proponuje, aby państwa członkowskie Unii Europejskiej zapewniły większą spójność i skuteczność w kontrolowaniu dokumentów połowowych (świadectw połowowych) oraz ładunków (zwłaszcza z krajów uznawanych za kraje wysokiego ryzyka), aby zagwarantować legalność połowu ryb;
4. przypomina, że żółwie morskie gatunków *Chelonia mydas*, *Eretmochelys imbricata* i

Dermochelys coriacea są zagrożone nielegalnym handlem, a oprócz nielegalnych połowów są też przedmiotem przyłowów podczas połowów na skalę przemysłową;

5. przypomina Komisji, że nielegalny handel gatunkami wodnymi ma również negatywny wpływ na rozwój społeczności obszarów przybrzeżnych i zdatność środowiskową naszych wód;
6. zauważa, że uregulowania Unii Europejskiej mające na celu zapobieganie połowom NNN oraz odstraszanie od nich i ich eliminowanie mogą być skuteczne w perspektywie długoterminowej tylko wtedy, gdy informacje o przywozie produktów żywnościowych pochodzących z morza będą wymieniane między 28 państwami członkowskimi w czasie rzeczywistym, umożliwiając kontrole krzyżowe, weryfikacje i, ostatecznie, skoordynowane podejście do identyfikacji i blokowania podejrzanych ładunków; wzywa zatem Komisję, by stworzyła elektroniczną bazę danych zawierającą informacje o przywożonych produktach żywnościowych pochodzących z morza, aby zapobiegać potencjalnym nadużyciom;
7. przypomina o koszcie gospodarczym, społecznym i środowiskowym nielegalnego handlu gatunkami morskimi, który skutkuje ograniczeniem różnorodności biologicznej, narażeniem na niebezpieczeństwo ekosystemów, ograniczeniem źródeł dochodu dla podmiotów zajmujących się zrównoważonym rybołówstwem, a także zagrożeniem dla zdrowia;
8. przypomina, że populacja jesiotra dramatycznie spadła ze względu na zniszczenie siedlisk i intensywną eksploatację w celu zaspokojenia popytu na kawior; mając na uwadze, że handel kawiozem jest regulowany Konwencją o międzynarodowym handlu dzikimi zwierzętami i roślinami gatunków zagrożonych wyginięciem (CITES) oraz że pozyskiwanie niektórych gatunków jest zabronione;
9. przypomina Komisji, że wiele gatunków wodnych jest również zagrożonych wyginięciem, co będzie miało niekorzystny wpływ na zrównoważony charakter wielu ekosystemów;
10. przypomina, że pozyskiwanie koralu, co jest nielegalne, jak w przypadku koralu czerwonego w Morzu Śródziemnym i w Oceanie Atlantyckim, lub pozyskiwanie przypadkowe, jak w przypadku pozyskiwania powiązanego z połowami przy użyciu włoków dennych i takli, stanowi zagrożenie dla siedlisk i wspieranych przez nie usług ekosystemowych;
11. z zadowoleniem przyjmuje znaczenie, jakie Komisja przywiązuje do kwestii związanych z nadzorowaniem, lecz wzywa ją, by była bardziej precyzyjna w przypadku gdy mowa jest o połowach NNN, a w szczególności o Europejskiej Agencji Kontroli Rybołówstwa;
12. popiera usprawnianie wdrażania istniejących porozumień, a także egzekwowanie nowych przepisów krajowych, zwłaszcza w krajach rozwijających się, aby zapewnić zgodność z postanowieniami CITES i przepisami w sprawie połowów NNN przez pomoc w opracowywaniu programów, tworzeniu przepisów, prowadzeniu warsztatów i wspomaganiu wysiłków w zakresie egzekwowania;
13. wzywa Komisję do zapewnienia, aby nowy plan działania obejmował mechanizm współpracy między zwalczaniem połowów NNN a strategiami opracowanymi w celu

zwalczania nielegalnego handlu gatunkami dzikiej fauny i flory;

14. wzywa Komisję do uznania kwestii połowów NNN dokonywanych w Europie i jej bezpośrednim sąsiedztwie (np. połowów węgorza szklatego, jesiotrowatych, niszczenia raf koralowych) i do poświęcenia jej należytej uwagi oraz apeluje o wzmocnienie kontroli szczególnie narażonych gatunków morskich i gatunków chronionych na mocy CITES;
15. podkreśla znaczenie skutecznej współpracy między DG Komisji ds. Gospodarki Morskiej i Rybołówstwa a DG Komisji ds. Handlu w zakresie powstrzymania przywozu produktów pozyskanych z połowów NNN na terytorium Unii oraz wyłączenia z negocjowanych umów handlowych gatunków pochodzących z połowów NNN;
16. podtrzymuje opinię, że należy zapewnić spójność środków w ramach planu działania przeciwko nielegalnemu handlowi dziką fauną i florą;
17. podkreśla znaczenie zwalczania nielegalnego wywozu z Europy węgorza szklatego i europejskiego jesiotra, które są wykorzystywane w nielegalnym handlu kawiozem;
18. proponuje wzmocnić mechanizmy kontroli nielegalnego handlu organizmami żywymi, w szczególności w przypadku nielegalnego handlu gatunkami akwariowymi oraz sprzedaży przez internet (np. na potrzeby akwarystyki);
19. podkreśla znaczenie kontroli, szkolenia i kampanii podnoszących świadomość w egzekwowaniu planu działania przeciwko nielegalnemu handlowi dziką fauną i florą w sektorze rybołówstwa;
20. potwierdza znacznie, jakie mają kontynuacja badań naukowych i rozwój technologiczny w zakresie narzędzi połowowych dla unikania przyłowów i zapobiegania zwiększaniu presji na populacje organizmów będących przedmiotem nielegalnego handlu;
21. proponuje dokonanie przeglądu zezwoleń na przywóz organizmów żywych lub części organizmów żywych, podlegających środkom ochrony (na mocy rozporządzenia (WE) nr 1183/2003 zmienionego rozporządzeniem (UE) nr 605/2013);
22. zachęca Komisję, by wykorzystwała doświadczenia zdobyte w walce z nielegalnymi połowami NNN do udoskonalenia metod wykorzystywanych w zwalczaniu nielegalnego handlu dziką fauną i florą;
23. podkreśla znaczenie identyfikowalności produktów rybołówstwa oraz zapewnienia ich odpowiedniego etykietowania; zaznacza, że nielegalne i nieraportowane połowy stanowią zagrożenie dla zrównoważonej eksploatacji żywych zasobów wodnych oraz niweczą wysiłki mające na celu osiągnięcie lepszego gospodarowania oceanami i ochronę różnorodności biologicznej ekosystemu morskiego;
24. zwraca uwagę, że techniki identyfikacji na podstawie DNA mogą zapewnić cenne wsparcie w monitorowaniu, lecz również w ukierunkowanych dochodzeniach prowadzonych na potrzeby ścigania; uważa, że narzędzia wykorzystujące DNA idealnie nadają się do identyfikacji pochodzenia ryb i produktów rybnych, ponieważ DNA znajduje się we wszystkich komórkach i może być pozyskiwane nawet ze smażonych ryb;

25. proponuje, aby system wydawania żółtych i czerwonych kartek państwom trzecim, które nie współpracują w dziedzinie walki przeciwko połowom NNN, wykorzystać również jako mechanizm zwalczania nielegalnego handlu dziką fauną i florą;
26. przypomina, że rybacy dokonujący legalnych połowów węgorka jednogłośnie wnioskuje o utworzenie oznaczenia europejskiego, aby zagwarantować identyfikowalność i stworzyć uczciwy rynek dla tego produktu;
27. podkreśla znaczenie zapewniania wysokiej jakości danych w sektorze rybołówstwa oraz dobrego przepływu informacji między właściwymi organami ścigania w państwach członkowskich;
28. wnioskuje o kontrolę i lepsze uregulowanie połowów rekreacyjnych, które są słabo uregulowane na szczeblu krajowym, a produkty z nich pochodzące mogą zasilać czarny rynek;
29. podkreśla znaczenie identyfikowalności w określaniu pochodzenia i dróg nielegalnego handlu dziką fauną i florą w Unii Europejskiej w celu lepszego zwalczania tego nielegalnego handlu;
30. proponuje nasilić nadzór i zwiększyć ochronę wrażliwych ekosystemów morskich, obszarów morskich istotnych pod względem ekologicznym i biologicznym oraz sieci Natura 2000 w oparciu o stały dialog ze wszystkimi zainteresowanymi podmiotami, aby ułatwić zachowanie gatunków znajdujących się pod presją w związku z nielegalnym handlem;
31. uważa, że zasadnicze znaczenie ma zwiększenie skuteczności zwalczania zjawisk kłusownictwa rzeczno-jeziornego, uprawianego na szeroką skalę przez przestępców, którzy dokonują kradzieży dużych ilości ryb w celu ich sprzedaży na europejskich rynkach, nie zważając na ochronę gatunków i lekceważąc wpływ wywierany na środowisko przez takie zaburzenie równowagi fauny; wzywa Komisję i państwa członkowskie, by wzmocniły – korzystając z synergii – kontrole graniczne, aby można było przechwytywać przywożone ryby przeznaczone na czarny rynek, które stanowią duże zagrożenie, zwłaszcza dla zdrowia konsumentów końcowych;
32. proponuje promowanie stosowania narzędzi zapewniających zrównoważoną eksploatację wrażliwych zasobów naturalnych;
33. proponuje, aby państwa członkowskie inwestowały wpływy z grzywien nakładanych za nielegalny handel w ochronę i zachowanie dzikiej fauny i flory;
34. utrzymuje, że nielegalne połowy niszczą ekosystemy morskie i różnorodność biologiczną, jako że mają bezpośredni wpływ na zubożenie zasobów ryb oraz negatywnie oddziałują na regiony przybrzeżne i wyspiarskie;
35. zaznacza, że zgodnie z szacunkami wartość nielegalnych połowów osiąga 19 % odnotowanej wartości połowów;
36. popiera alternatywne formy zrównoważonej produkcji w celu zmniejszenia presji wywieranej na organizmy dzikie (np. akwakultura);

37. zwraca uwagę na kluczową rolę, którą społeczności na obszarach przybrzeżnych mogą odgrywać w walce przeciwko nielegalnemu handlowi dziką fauną i florą, i wspiera udział tych społeczności w ochronie dzikiej fauny i flory oraz działaniach przyjaznych dla środowiska;
38. jest zdania, że jednym z najpotężniejszych narzędzi walki z nielegalnym i nie zrównoważonym handlem dziką fauną i florą jest przekonanie konsumentów do dokonywania świadomych wyborów podczas kupowania produktów pochodzących z gatunków dzikiej fauny i flory; zachęca do produkcji i nabywania posiadających certyfikaty towarów pochodzących z morskich gatunków dzikiej fauny i flory pozyskiwanych w sposób zrównoważony;
39. uznaje, że działania mające na celu zwiększanie wrażliwości i wiedzy w zakresie ochrony środowiska naturalnego są kluczowe dla ochrony różnorodności biologicznej ekosystemu morskiego i uważa, że systemy edukacji oraz media mają kluczową rolę do odegrania;
40. przypomina, że zwiększanie wrażliwości wśród obywateli w kwestii wpływu nielegalnego handlu dziką fauną i florą oraz znaczenia identyfikowalności produktów jest niezbędne do zwalczania nielegalnych działań przez ograniczanie rynku nielegalnych produktów;
41. proponuje stworzenie europejskiej formy uznania dla podmiotów szczególnie zaangażowanych w walkę z nielegalnym handlem; uważa, że może ono przybrać formę nagrody przyznawanej osobom szczególnie zaangażowanym – niekiedy z narażeniem życia – w walkę przeciwko nielegalnemu handlowi dziką fauną i florą na lądzie, na obszarach górskich, w jeziorach, rzekach i morzu;
42. uważa, że jednym z filarów działań zewnętrznych Unii jest „skuteczny multilateralizm”, który według Komisji stanowi niedyskryminujące i całościowe rozwiązanie partycypacyjne służące budowaniu międzynarodowego ładu, umożliwiającego w szczególności walkę z nielegalnym handlem dzikimi gatunkami; podkreśla w związku z tym znaczenie wzmocnienia roli Unii w instytucjach międzynarodowych;
43. proponuje, aby kary za nielegalny handel dziką fauną i florą – zwłaszcza na obszarach z wrażliwymi ekosystemami morskimi lub na obszarach w ramach sieci Natura 2000 – były wystarczająco surowe, by odstraszyć potencjalnych przestępców;
44. proponuje, by w planie działania wskazano środki finansowe i określono cele ilościowe, które pozwolą na weryfikację wdrażania z upływem czasu.

WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI OPINIODAWCZEJ

Data przyjęcia	11.10.2016
Wynik głosowania końcowego	+: 23 -: 1 0: 0
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Marco Affronte, Clara Eugenia Aguilera García, Renata Briano, Alain Cadec, Richard Corbett, Diane Dodds, Linnéa Engström, João Ferreira, Raymond Finch, Ian Hudghton, Carlos Iturgaiz, Werner Kuhn, Gabriel Mato, Norica Nicolai, Liadh Ní Riada, Ulrike Rodust, Remo Sernagiotto, Ricardo Serrão Santos, Ruža Tomašić, Peter van Dalen
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	José Blanco López, Cláudia Monteiro de Aguiar, Nils Torvalds
Zastępcy (art. 200 ust. 2) obecni podczas głosowania końcowego	Dariusz Rosati

OPINIA KOMISJI PRAWNEJ

dla Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności

w sprawie planu działania UE przeciwko nielegalnemu handlowi dziką fauną i florą (2016/2076(INI))

Sprawozdawca komisji opiniodawczej: Kostas Chrysogonos

WSKAZÓWKI

Komisja Prawna zwraca się do Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności, jako komisji przedmiotowo właściwej, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazówek:

- A. mając na uwadze, że ochrona różnorodności biologicznej odgrywa kluczową rolę w kształtowaniu europejskiej polityki ochrony środowiska; mając na uwadze, że ochrona zagrożonych gatunków zwierząt i roślin oraz walka z nielegalnym handlem tymi gatunkami są kwestiami, które leżą zarówno w interesie krajowym, jak i międzynarodowym oraz wymagają współpracy wszystkich narodów, w tym narodów w UE, w szczególności w kontekście nasilającego się zjawiska międzynarodowego i krajowego nielegalnego handlu tymi gatunkami (nielegalny handel dziką fauną i florą);
- B. mając na uwadze, że nielegalny handel dziką fauną i florą przynosi grupom przestępczym znaczne zyski oraz że obecnie znajduje się on na szczycie listy nielegalnej działalności handlowej na świecie; mając na uwadze, że Unia Europejska jest obecnie rynkiem docelowym oraz węzłowym punktem w nielegalnym tranzycie do innych regionów, a także regionem, gdzie pozyskuje się niektóre gatunki będące przedmiotem nielegalnego handlu;
- C. mając na uwadze, że w przyjętej w kwietniu 2013 r. rezolucji, popartej 25 lipca 2013 r. przez Radę Ekonomiczną i Społeczną ONZ, Komisja ONZ ds. Zapobiegania Przystępności i Wymiaru Sprawiedliwości zachęca „państwa członkowskie do uznania nielegalnego handlu chronionymi gatunkami dzikiej fauny i flory przy udziale grup przestępczych za poważne przestępstwo”, a tym samym zrównania go z handlem ludźmi oraz handlem narkotykami;
- D. mając na uwadze, że wszystkie państwa członkowskie podpisały Konwencję o międzynarodowym handlu dzikimi zwierzętami i roślinami gatunków zagrożonych wyginięciem (CITES) oraz że UE stała się stroną konwencji w 2015 r.;

- E. mając na uwadze, że udział UE jako podmiotu prawnego w tym systemie ochrony gatunków dodatkowo wzmacnia istotną i odpowiedzialną rolę UE we wspieraniu zrównoważonego rozwoju;
 - F. mając na uwadze, że w dyrektywie 2008/99/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ochrony środowiska poprzez prawo karne ujednolicono definicje przestępstw przeciwko dzikiej przyrodzie oraz zobowiązano państwa członkowskie do zapewnienia w ustawodawstwie krajowym skutecznych, proporcjonalnych i odstrasających sankcji karnych za poważne naruszenia prawodawstwa wspólnotowego dotyczącego ochrony środowiska naturalnego, w tym chronionych gatunków dzikiej fauny i flory;
 - G. mając na uwadze, że UE nadal jest jednym z największych rynków docelowych nielegalnych produktów pochodzących z dzikiej fauny i flory oraz węzłowym punktem w nielegalnym transycie do innych regionów (nielegalny handel dzikimi gatunkami zwierząt szacunkowo jest wart około 22 mld USD w skali światowej); mając również na uwadze, że plan działania na szczeblu UE na rzecz rozwiązania problemu nielegalnego handlu dziką fauną i florą jest istotnym krokiem naprzód; mając na uwadze, że plan ten należy teraz uzupełnić o skuteczne dodatkowe środki, takie jak szkolenie służb leśnych i celnych oraz wprowadzenie skutecznych kar;
 - H. mając na uwadze, że plan działania UE dowodzi, że jest ona gotowa spełnić międzynarodowe oczekiwania i zobowiązania oraz że wyznacza sobie coraz ambitniejsze cele dotyczące przeciwdziałania nielegalnemu handlowi dziką fauną i florą;
 - I. mając na uwadze, że zasada skuteczności działań publicznych wymaga od państw członkowskich koordynacji ich działań w celu skutecznej ochrony gatunków zagrożonych wyginięciem przed nielegalnym handlem; mając na uwadze, że można to osiągnąć przez wspólne zobowiązanie się UE i państw członkowskich – w formie planu działania – do skutecznego wykorzystania istniejących zasobów oraz struktur i jednocześnie prowadzenia drobiazgowych ocen oraz inspekcji w odniesieniu do potencjalnie nielegalnych działań w tym obszarze, realizacji wspólnych zobowiązań międzynarodowych oraz uznania znaczenia rozwiązania tego problemu na szczeblu politycznym;
 - J. mając na uwadze, że zasada pomocniczości wymaga, by państwa członkowskie miały swobodę wyboru środków służących celowi ochrony dzikich gatunków zwierząt i roślin zagrożonych wyginięciem; mając na uwadze, że działania organów lokalnych w tym zakresie są szczególnie skuteczne i niezbędne;
 - K. mając na uwadze, że ze względu na wyłącznie transgraniczny wymiar przestępstw związanych z nielegalnym handlem dziką fauną i florą państwa członkowskie i UE powinny wspólnie pracować na rzecz wdrożenia międzynarodowych zobowiązań, jakie zostały już podjęte, określenia norm minimalnych odnoszących się do definicji i karania takich przestępstw, zgodnie z art. 83 ust. 1 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), oraz na rzecz ułatwiania zorganizowanego dialogu służącego ściślejszej współpracy w porozumieniu ze wszystkimi stosownymi organami i zainteresowanymi stronami, w tym krajami trzecimi i krajami pochodzenia;
1. z zadowoleniem przyjmuje opracowany przez Komisję plan działania UE przeciwko nielegalnemu handlowi dziką fauną i florą oraz fakt, że na przestrzeni ostatniego

dziesięciolecia UE aktywnie angażowała się w zwalczanie nielegalnego handlu dziką fauną i florą, przyjmując surowe zasady handlowe mające na celu położenie kresu temu rodzajowi nielegalnego handlu;

2. z zadowoleniem przyjmuje konkluzje Rady ds. Środowiska z dnia 20 czerwca 2016 r. dotyczące unijnego planu działania przeciwko nielegalnemu handlowi dziką fauną i florą;
3. z zadowoleniem przyjmuje również fakt, że plan działania UE w ogromnym stopniu przyczynia się do osiągnięcia celów zrównoważonego rozwoju określonych w programie działań na rzecz zrównoważonego rozwoju do roku 2030, który został uzgodniony przez szefów państw na szczycie ONZ we wrześniu 2015 r.;
4. uważa, że teraz, gdy UE jest stroną konwencji CITES, na mocy której objętych ochroną jest obecnie ponad 35 000 gatunków zwierząt i roślin, UE i jej państwa członkowskie powinny zwiększyć wspólne starania na rzecz zwalczania przestępstw przeciwko środowisku, a w szczególności nielegalnego handlu dziką fauną i florą, a także powinny zawiązać solidną współpracę z państwami trzecimi i krajami pochodzenia; zwraca zatem uwagę na pilną potrzebę usprawnienia i ulepszenia koordynacji zwalczania handlu dziką fauną i florą oraz jego pierwotnych przyczyn, nie tylko w krajach pochodzenia, lecz również krajach tranzytu i docelowych;
5. wzywa UE, by wraz z zainteresowanymi stronami i społeczeństwem obywatelskim wzięła udział w kampaniach uświadamiających, nie tylko na obszarach wiejskich, ale także na szczeblu globalnym, by ograniczyć rozmiary rynku nielegalnych produktów pochodzących z dzikich zwierząt lub roślin;
6. wzywa Komisję i władze państw członkowskich do zacieśnienia współpracy w zakresie walki z nielegalnym handlem dziką fauną i florą, w szczególności między organami ścigania na szczeblu krajowym, unijnym i międzynarodowym, w tym policją, organami celnymi, sądowymi, strażą leśną oraz organami sanitarnymi i inspekcji handlowej, w celu wdrożenia adekwatnych środków w terenie; wzywa państwa członkowskie, by zapewniły krajowym organom sądownictwa pomoc prawną i wytyczne dotyczące zwalczania przestępstw przeciwko dzikiej faunie i florze; w związku z tym apeluje o określenie wspólnych priorytetów w zakresie egzekwowania prawa we współpracy z Europolem i Eurojustem, zapewniających ukierunkowane wsparcie dla spraw o charakterze transgranicznym;
7. uważa, że wszystkie państwa członkowskie powinny realizować zobowiązania międzynarodowe, które podjęły, tak aby zapewnić, by ich przepisy dotyczące przestępczości zorganizowanej obejmowały nielegalny handel dziką fauną i florą oraz by możliwe było nakładanie odpowiednich kar w tej dziedzinie; podkreśla jednocześnie, że należy poprawić współpracę międzynarodową w zakresie egzekwowania prawa przez uczestnictwo w międzynarodowych operacjach dotyczących egzekwowania prawa, pomoc techniczną i ukierunkowane wsparcie finansowe;
8. zachęca państwa członkowskie do dopilnowania, zgodnie z rezolucją Komisji ONZ ds. Zapobiegania Przestępczości i Wymiaru Sprawiedliwości z kwietnia 2013 r., aby nielegalny handel dziką florą i fauną z udziałem zorganizowanych grup przestępczych był definiowany jako poważne przestępstwo na podstawie Konwencji Narodów Zjednoczonych przeciwko międzynarodowej przestępczości zorganizowanej;

9. zgadza się z Komisją, że szkolenia są zasadniczym elementem walki z przestępczością zorganizowaną, w tym z nielegalnym handlem dziką fauną i florą; w związku z tym wzywa Komisję, by rozważyła odpowiednie projekty szkoleniowe skierowane w szczególności do ww. organów ścigania; zaleca utworzenie systemu monitorowania w celu wskazania usprawnień i najlepszych praktyk mających na celu położenie kresu nielegalnemu handlowi dziką fauną i florą; uważa również, że bardzo ważne jest promowanie podnoszenia świadomości, w szczególności dzięki kampaniom uświadamiającym, oraz pogłębianie dialogu i współpracy technicznej z właściwymi organami i społecznościami lokalnymi, koncentrując się na skutkach nielegalnego handlu produktami pochodzącymi z dzikiej fauny i flory;
10. uważa, że walce z nielegalnym handlem dziką fauną i florą można dodać impetu dzięki wprowadzeniu instrumentów „miękkiego prawa”; zauważa jednak, że konieczne mogą okazać się działania ustawodawcze, aby zagwarantować pewność prawa i stworzyć dostateczne wiążące zasady; podkreśla, że unijne prawodawstwo nakładające określone obowiązki na podmioty wprowadzające do obrotu nielegalne produkty i umożliwiające skuteczne przeciwdziałanie nielegalnemu handlowi dziką fauną i florą, istnieje już w sektorze przemysłu drzewnego;
11. wzywa Komisję, by podjęła kroki zmierzające do określenia i wdrożenia wspólnych norm minimalnych odnoszących się do określania przestępstw oraz kar w dziedzinach związanych z nielegalnym handlem dziką fauną i florą, zgodnie z art. 83 ust. 1 TFUE; wzywa państwa członkowskie do pełnego wdrożenia przepisów dyrektywy 2008/99/WE w sprawie ochrony środowiska poprzez prawo karne oraz do ustalenia odpowiednich poziomów sankcji za przestępstwa przeciwko dzikiej faunie i florze; podkreśla konieczność należytego monitorowania wdrażania unijnego planu działania przeciwko nielegalnemu handlowi dziką fauną i florą i regularnego informowania Parlamentu Europejskiego i Rady na temat osiągniętych postępów do dnia 31 lipca 2018 r., a także do przeprowadzenia jego całościowej oceny do 2020 r.;
12. z zadowoleniem przyjmuje w związku z tym podjęte przez Komisję zobowiązanie, by zgodnie z unijną strategią bezpieczeństwa rozpocząć przegląd służący ocenie odpowiedniości i skuteczności unijnej polityki i unijnych ram prawnych w odniesieniu do zwalczania przestępstw przeciwko środowisku, w szczególności zorganizowanej przestępczości w dziedzinie dzikiej fauny i flory; ponadto przyjmuje z zadowoleniem zobowiązanie Komisji do przedstawiania do dnia 31 lipca 2018 r. Parlamentowi i Radzie sprawozdania dotyczącego postępów poczynionych we wdrażaniu tego planu oraz do przeprowadzenia do 2020 r. jego całościowej oceny.

**WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO
W KOMISJI OPINIODAWCZEJ**

Data przyjęcia	26.9.2016
Wynik głosowania końcowego	+: 20 -: 2 0: 0
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Joëlle Bergeron, Marie-Christine Boutonnet, Jean-Marie Cavada, Kostas Chrysogonos, Mady Delvaux, Rosa Estaràs Ferragut, Sajjad Karim, Dietmar Köster, Gilles Lebreton, António Marinho e Pinto, Emil Radev, Evelyn Regner, József Szájer, Axel Voss, Tadeusz Zwiefka
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Daniel Buda, Sergio Gaetano Cofferati, Pascal Durand, Angel Dzhambazki, Sylvia-Yvonne Kaufmann, Stefano Maullu, Virginie Rozière

**WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO
W KOMISJI PRZEDMIOTOWO WŁAŚCIWEJ**

Data przyjęcia	13.10.2016
Wynik głosowania końcowego	+: 60 -: 0 0: 4
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Marco Affronte, Margrete Auken, Pilar Ayuso, Zoltán Balczó, Catherine Bearder, Ivo Belet, Nessa Childers, Birgit Collin-Langen, Mireille D'Ornano, Miriam Dalli, Angélique Delahaye, Stefan Eck, Bas Eickhout, Eleonora Evi, José Inácio Faria, Francesc Gambús, Elisabetta Gardini, Gerben-Jan Gerbrandy, Jens Gieseke, Julie Girling, Sylvie Goddyn, Françoise Grossetête, Anneli Jäätteenmäki, Jean-François Jalkh, Josu Juaristi Abaunz, Karin Kadenbach, Kateřina Konečná, Giovanni La Via, Peter Liese, Norbert Lins, Susanne Melior, Miroslav Mikolášik, Massimo Paolucci, Bolesław G. Piecha, Frédérique Ries, Michèle Rivasi, Daciana Octavia Sârbu, Annie Schreijer-Pierik, Davor Škrlec, Renate Sommer, Dubravka Šuica, Tibor Szanyi, Claudiu Ciprian Tănăsescu, Jadwiga Wiśniewska, Damiano Zoffoli
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Guillaume Balas, Paul Brannen, Nicola Caputo, Michel Dantin, Mark Demesmaeker, Luke Ming Flanagan, Elena Gentile, Martin Häusling, Krzysztof Hetman, Gesine Meissner, James Nicholson, Marijana Petir, Gabriele Preuß, Christel Schaldemose, Jasenko Selimovic, Mihai Țurcanu
Zastępcy (art. 200 ust. 2) obecni podczas głosowania końcowego	Nicola Danti, Anna Hedh, Marco Zullo